

SLOVENSKI

Poročevalac

Izdaja časopisno-založniška podjetje SZDL... Direktor: Rudi Janžuba... Tiskarna: Tiskarna Slov. poročevalca...

Večina francoskih socialističnih federacij za vstop v vlado

Pariz, 8. nov. (Tanjug) Danes je imelo še 7 socialističnih federacij redne kongrese. Ena izmed njih se je izjavila za udeležbo v vladi, pet za udeležbo ob določenih pogojih, ena pa proti. Na ta način

se je za brezpogojno udeležbo socialistov v vladi Mendés-Francea izjavilo skupno 10 federacij, za udeležbo s pogojem, da izdelajo skupni maksimalni program vlade, 17 federacij, proti sleherni udeležbi pa 6 federacij.

Nazivlje izrednim kongresom federacij socialistične stranke v večini departmajev pa položaj glede udeležbe socialistov v vladi ni prav nič jasnejši, kot je bil. Rezultati, ki so do danes opoldne prispeli iz 22 federacij, kažejo, da je večina načelno za vstop v vlado, da pa vežejo vstop prav v

številčno najmočnejših federacijah na sklenitev sporazuma med predsednikom vlade Mendés-Franceom in socialističnimi prvaki glede izvajanja socialističnega gospodarsko-socialnega programa ter določenega števila važnejših resorsov v vladi.

Izredni kongres socialistične stranke, ki bo 10. in 11. novembra,

se bo vsekakor izjavil za udeležbo socialistov v vladi, vprašanje pa je, če bo za to postavil pogoje. Vse govori za drugo domnevo. Ni pa tudi izključeno, da bo na kongresu odločalo stališče tistih delegatov, ki bodo prišli brez določenih navodil in se bodo žele na kongresu odločiti glede tega vprašanja.

Posvetovanja predstavnikov italijanske vladne koalicije

Rim, 8. nov. (Tanjug) Predsednik italijanske vlade je po razgovoru s socialno-demokratskima predstavnikoma Matteottijem in Rossijem o »mali krizi« sprejel sekretarja krščansko-demokratske stranke Fanfanija. Krščansko-demokratsko vodstvo je, vračajoč zahtevo po obnovi vlade, pripravljeno podpreti vlado pri izvedbi novih gospodarskih ukrepov.

V krščansko-demokratskih krogih so s posebnim zadovoljstvom sprejeli izjavo socialnih demokratov, da načela štiristrankarske koalicije ni mogoče spremeniti, ker je edino mogoča oblika za sestavo vlade.

Jutri bo, kakor pričakujejo, Seclba poklical na sestanek tajnike vseh strank vladne koalicije in se z njimi dokončno dogovoril o ukrepih, ki bodo potrebni v zvezi z zahtevami socialno-demokratskega vodstva.

Ustanovitev jugoslovansko-italijanskega odbora za manjšinska vprašanja

Beograd, 8. nov. Jugopres je zvedel, da se bodo okoli 15. novembra začeli v Beogradu jugoslovansko-italijanski razgovori o ustanovitvi posebnega manjšinskega odbora za manjšinska vprašanja, ki je bil določen s sporazumom o tržaskem vprašanju. Razgovori morajo utrditi predpise za sodelovanje tega odbora. Na osnovi posebnega statuta, ki je bil priložen memorandumu o soglasnosti, podpisanim 5. oktobra v Londonu, se tudi vprašanje jugoslovansko-italijanskega odbora oblikuje v cilju pomoči in konsultiranja dveh vlad o problemih, ki so nerešeni pri zaščiti jugoslovanske narodnostne skupine na področju, ki je pripadajo pod italijansko upravo, in italijanske narodnostne skupine na področju pod jugoslovansko upravo.

Vodja republikanske stranke Lamalfa je izjavil, da njegova stranka podpira zahteve socialnih demokratov, ker je podobno zahtevala od vlade sama že prej. Po mnenju republikancev mora vlada zlasti razčistiti svoje stališče do agrarne reforme, obnove državne industrije in brezposelnosti.

Ugoden odmev

London, 8. nov. (Tanjug) Uradni britanski predstavnik v Londonu je danes pozdravil sklep jugoslovanske in italijanske vlade o povišanju diplomatskih predstavništva v veleposlaništva. Pripomnil je, da je ta sklep »nadaljšni dokaz obojestranskih želja za zboljšanje medsebojnih zvez, kar britanska vlada lahko samo pozdravi«.

Nov prehod čez jugoslovansko-avstrijsko mejo

Maribor, 8. nov. Ob prisotnosti okrajnega glavarja iz Velikoveca g. dr. Hansa Wagnerja in podpredsednika okrajnega ljudskega odbora v Slovenjem Gradcu Joska Slavica so v soboto odprli na Holmcu pri Prevaljah mednarodni blok za osebnih in tovornih cestni promet med obema državama. Otvoritev tega bloka, ki je bil doslej odprt le za dvostanski promet, je z veseljem pozdravilo predvsem prebivalstvo Zgornje Meziške doline, ki se je pri dosedanjih potovanjih v Avstrijo moralo obvezno posluževati obmejnega prehoda na Viču pri Dravogradu.

J E S E N V G O R A H

Spikova skupina s Siemena

(Foto Ham)

Predlog družbenega plana FLRJ za leto 1955

pred odboroma za gospodarstvo zvezne ljudske skupščine

Beograd, 8. nov. — V zveznem izvršnem svetu predvidevajo, da bosta skupščinska gospodarska odbora sprejela predlog družbenega plana FLRJ za leto 1955 v drugi polovici, vsekakor pa do konca tega meseca.

V skupščinskih krogih so prvotno — kot smo poročali — predvidevali, da bo zvezni izvršni svet poslal skupščini svoj predlog plana že okoli 10. oktobra. Toda problemi v zvezi z izdelavo predloga družbenega plana (gospodarski odbori so razpravljali le o načrtu družbenega plana, ki ga je izdelal zvezni zavod za gospodarsko planiranje in ki ni povsem odrazil politike zveznega izvršnega sveta) so zahtevali obširnejše in mnogo bolj vsestransko razpravo, kakor so prvotno predvidevali.

Razprave v zvezi s predlogom družbenega plana za naslednje leto v zveznem izvršnem svetu so bile vezane (nekateri še niso zaključene) predvsem na nekatera najvažnejša vprašanja našega gospodarskega planiranja.

Eno od teh vprašanj je bilo vprašanje proizvodnje in bilanca električne energije. Znano je, da je pododbor gospodarskega odbora zboru proizvajalcev proučil to vprašanje po zaključeni razpravi o načrtu družbenega plana za prihodnje leto. Pododbor je zveznemu izvršnemu svetu predložil nekaj sugestij in rešitev v zvezi s tem vprašanjem, ki jih je zvezni izvršni svet proučil. Tudi vprašanje premogovne industrije so morali temeljito proučiti. Pokazalo se je, da so potrebe po premogu izredno velike in da je potrebna večja proizvodnja, kakor so prvotno računali. Večja proizvodnja pa zahteva seveda tudi povečane investicije.

Isti problem — povečanje investicij — je prevladoval tudi pri proučevanju našega transporta. Pokazalo se je, da je za vzdrževanje in zboljšanje našega železniškega voznega parka potrebno več sredstev, kakor je bilo prvotno predvideno. Delno se je isti problem pokazal tudi pri razpravi o poljedelstvu. V zvezi s to, takšno pač panogo našega gospodarstva, je bilo govora tudi o gospodarskih instrumentih.

IZ ODBORA ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVE

Razprave o načrtu zakona o vojaških sodiščih

Predlog za izpremembo čl. 14 zakona o pravnem položaju verskih skupnosti

Beograd, 8. nov. (Od našega dopisnika) Odbor za organizacijo oblasti in upravo zvezne ljudske skupščine je danes popoldne določil za svoj dnevni red proučevanje načrta zakona o vojaških sodiščih, ki ga je izdelal državni sekretariat za narodno obrambo, predlog za izpremembo čl. 14 zakona o pravnem položaju verskih skupnosti, ki ga je izdelal ljudski poslanec Adem Hercegovac iz LR Bosne in Hercegovine. Odbor bo pozneje v svoj dnevni red vnesel bržkone tudi načrt zakona o javnem tožilstvu.

Beograd, 8. nov. — V zveznem izvršnem svetu predvidevajo, da bosta skupščinska gospodarska odbora sprejela predlog družbenega plana FLRJ za leto 1955 v drugi polovici, vsekakor pa do konca tega meseca.

V skupščinskih krogih so prvotno — kot smo poročali — predvidevali, da bo zvezni izvršni svet poslal skupščini svoj predlog plana že okoli 10. oktobra. Toda problemi v zvezi z izdelavo predloga družbenega plana (gospodarski odbori so razpravljali le o načrtu družbenega plana, ki ga je izdelal zvezni zavod za gospodarsko planiranje in ki ni povsem odrazil politike zveznega izvršnega sveta) so zahtevali obširnejše in mnogo bolj vsestransko razpravo, kakor so prvotno predvidevali.

Razprave v zvezi s predlogom družbenega plana za naslednje leto v zveznem izvršnem svetu so bile vezane (nekateri še niso zaključene) predvsem na nekatera najvažnejša vprašanja našega gospodarskega planiranja.

Eno od teh vprašanj je bilo vprašanje proizvodnje in bilanca električne energije. Znano je, da je pododbor gospodarskega odbora zboru proizvajalcev proučil to vprašanje po zaključeni razpravi o načrtu družbenega plana za prihodnje leto. Pododbor je zveznemu izvršnemu svetu predložil nekaj sugestij in rešitev v zvezi s tem vprašanjem, ki jih je zvezni izvršni svet proučil. Tudi vprašanje premogovne industrije so morali temeljito proučiti. Pokazalo se je, da so potrebe po premogu izredno velike in da je potrebna večja proizvodnja, kakor so prvotno računali. Večja proizvodnja pa zahteva seveda tudi povečane investicije.

Isti problem — povečanje investicij — je prevladoval tudi pri proučevanju našega transporta. Pokazalo se je, da je za vzdrževanje in zboljšanje našega železniškega voznega parka potrebno več sredstev, kakor je bilo prvotno predvideno. Delno se je isti problem pokazal tudi pri razpravi o poljedelstvu. V zvezi s to, takšno pač panogo našega gospodarstva, je bilo govora tudi o gospodarskih instrumentih.

Pripravljajo se nove konvencije z Avstrijo

Beograd, 8. nov. Danes popoldne je odpotovala iz Beograda na Dunaj posebna delegacija Jugoslavije, ki se bo pogajala z zastopniki avstrijske vlade o raznih vprašanjih, ki so bila načeta v času izmenjave obiskov zunanjih ministrov obeh držav v Beogradu in na Dunaju. Razpravljali bodo o konvencijah o pravni pomoči, o konzularni službi, o režimu na reki Muri in o statusu bodoče mešane komisije za probleme Mure, nadalje o veterinarski konvenciji in o turističnem avtobusnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo.

Vodja jugoslovanske delegacije pri teh pogajanjih, ki se bodo začela 10. novembra, državni svetnik dr. Milan Bartoš, je izjavil, da pomenijo zadeve, ki jih bodo obravnavali na Dunaju, delno izpolnitev programa, določenega ob obisku državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića lani meseca novembra na Dunaju. Pravna konferenca na Dunaju, je dejal dr. Bartoš, pomeni dejansko tudi nadaljevanje junjskih pogajanj v Beogradu, ko je bilo likvidiranih več vprašanj ter je bila sklenjena konvencija o Dravi, o poštnem prometu, o industrijski lastnini in nekaterih železniških zadevah. Tečaj je bila tudi parafirana konvencija o socialnem zavarovanju.

Vse to delo, je nadaljeval dr. Bartoš, pomeni prizadevanje obeh držav, da bi se normalizirali medsebojni odnosi in da bi se čimprej uredile zadeve, ki so bile še pred vojno urejene med obema državama. Izmed teh problemov so bila za sedaj izbrana vprašanja, glede katerih so v diplomatskih sporazumih največ napredovali, tako da se na bližnjih pogajanjih ne pričakujejo velika nesoglasja, niti zavlačevanja.

Diplomatska kronika

Beograd, 8. nov. Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob 11.30 v Belem dvorcu novo imenovanega izrednega in pooblaščenega veleposlanika FLRJ v Romuniji Nikoloko Vujanovića, ki odnaja na novo dolžnost.

Beograd, 8. nov. (Tanjug). Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković je sprejel danes ob 11. uri na protokolarni obisk izrednega in pooblaščenega veleposlanika Indije v Beogradu g. Rajashwara Dayala.

Beograd, 8. nov. (Tanjug). Novi perzijski izredni poslanik in pooblaščen minister gosp. Mohsen Medhat je prispel danes v Beograd. Na zemunskem letališču so ga sprejeli še protokola državnega sekretariata za zunanje zadeve pooblaščen minister Pavle Beljanski, odpravnik poslov perzijskega poslanstva v Beogradu gosp. Djavad Sadre in prvi sekretar poslanstva g. Malek-Madani.

Etiopski vladar prispel v Bonn

Haag, 8. nov. (AFP). Etiopski cesar Haile Selassie je s spremstvom davi prispel v Bonn. Po bivanju v Zahodni Nemčiji bo obiskal skandinavске države.

Na železniški postaji v Bonnu sta sprejela etiopskega cesarja Haile Selassija, ki je prispel na uradni obisk, predsednik republike Theodor Heuss in kancler dr. Konrad Adenauer s člani vlade.

PREDLOG ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

za kritje izgub pasivnih železniških in transportnih podjetij

BEograd, 8. nov. (Od našega dopisnika) Zvezni izvršni svet je danes dostavil zvezni ljudski skupščini predlog odločbe o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za letošnje leto, ki se nanašajo na višino sredstev, ki jih železniška transportna podjetja vplačujejo v razne sklade.

Železniška transportna podjetja so sedaj vplačevala 71% ustvarjenega dobička v sklad za kritje izgub pasivnih železniških transportnih podjetij, oziroma v investicijske sklade skupnosti za vsako podjetje.

Dosedanja izvršitev plana prevoza kaže, da bodo izgube pasivnih transportnih podjetij za 946 milijonov dinarjev večje, kakor so računali, ker so elementarne nesreče prizadele železnicam veliko škodo. Na drugi strani pa se je tudi pokazalo, da tudi aktivna železniška transportna podjetja ne

Pomoč prizadetim ob poplavih Donave

BEograd, 8. nov. Jugopres je zvedel, da bo dobil jugoslovanski Rdeči križ iz Združenih držav Amerike preko Mednarodnega Rdečega križa pomoč in to 10.000 ton pšenice in 750 ton masla v vrednosti nad 2 milijona dolarjev. Te količine hrane so namenjene krajam, ki so jih prizadele letošnje poplave Donave. Pomoč bodo delile organizacije jugoslovanskega Rdečega križa. Pričakujejo, da bo v začetku decembra prispela na Reko prva ladja, ostale količine pa bodo dobavljene do konca tega leta.

VREME

Vremenska napoved za torek: Pretežno oblačno vreme z vmesnimi razjasnitvami v severni in osrednji Sloveniji, v južnem in zahodnem delu pa bo nekaj padavin. Temperatura ponoči od 8 do 9, čez dan od 9 do 15 stopinj.

bodo mogla doseči planiranega dobička. Zato je nujno, povečati odstotek, ki ga morajo aktivna železniška transportna podjetja vplačevati v omenjeni sklad, da bi se pokrile izgube defoliranih podjetij in zagotovile najbolj potrebne investicije.

Zvezni izvršni svet zato predlaga, da se družbeni plan za letošnje leto spremeni na ta način, da aktivna transportna podjetja ne vplačujejo od svojega dobička v omenjeni sklad le 71%, temveč 90%. S sredstvi, ki bi bila dobljena

na ta način, bodo predvsem kritje predvidene izgube pasivnih železniških podjetij, ostala sredstva pa bodo uporabljena za najnujnejše investicije. Tudi na ta način bo mogoče doseči le 2 milijardi 250 milijonov dinarjev investicijskih sredstev, medtem ko je bila ta vsota planirana na 2 milijardi 700 milijonov dinarjev. Zvezni izvršni svet kljub temu smatra, da mora aktivnim železniškim transportnim podjetjem ostati 10% doseženega dobička, ker drugače ne bi bila stimulirana za svoje delo. M. P.

odstotkov, medtem ko je odstotek povečanja proizvodnje materiala za reprodukcijo znašal 23 odstotkov, orodja in strojev pa 8 odstotkov.

Podatki o proizvodnji posameznih panog kažejo, da je živilska industrija povečala proizvodnjo v septembru v odnosu na prejšnji mesec za 83%, kar je hkrati tudi največji odstotek povečanja proizvodnje po posameznih panogah. Na to povečanje proizvodnje je vplivala predvsem povečana proizvodnja sladkorja in še nekaterih drugih živilskih izdelkov.

Obtutno povečanje proizvodnje je dosegla tudi elektroindustrija (35%), usnjarska industrija in industrija gumija (14%), lesna industrija (13%), tekstilna industrija (12%) itd. Živilska industrija je proizvedla med drugim 1.785 ton jedilnega rastlinskega olja ter 34.125 ton več sladkorja kakor v mesecu avgustu. Usnjarska in gumarska in-

Jugoslovanska razstava v Bombaju

New Nelhi, 8. nov. (Tanjug) Sinoči so v Bombaju odprli razstavo fotografij, posvečeno jugoslovanski ljudski armadi, osvoboditvi Jugoslavije in po vojni graditvi. Ob tej priložnosti je svetnik jugoslovanskega veleposlaništva Čedomir Minderovič dejal, da je namen razstave krepitev prijateljjskih zvez med obema državama s spoznavanjem zgodovine bojev jugoslovanskih narodov. Izrazil je prepričanje, da bo 200 razstavljenih slik podalo namen bojev jugoslovanskih narodov: osvoboditev človeka v polnem smislu besede, kar je tudi najbolj pomemben motiv jugoslovanske umetnosti. Razstavo bodo kasneje prenesli v New Delhi in Kalkuto.

V septembru smo dosegli največjo proizvodnjo

Najbolj se je povečala proizvodnja živilske industrije, za njo pa elektroindustrije, usnjarske industrije in industrije gumija ter lesne industrije in tekstilne industrije

Podatki o proizvodnji posameznih panog kažejo, da je živilska industrija povečala proizvodnjo v septembru v odnosu na prejšnji mesec za 83%, kar je hkrati tudi največji odstotek povečanja proizvodnje po posameznih panogah. Na to povečanje proizvodnje je vplivala predvsem povečana proizvodnja sladkorja in še nekaterih drugih živilskih izdelkov.

Obtutno povečanje proizvodnje je dosegla tudi elektroindustrija (35%), usnjarska industrija in industrija gumija (14%), lesna industrija (13%), tekstilna industrija (12%) itd. Živilska industrija je proizvedla med drugim 1.785 ton jedilnega rastlinskega olja ter 34.125 ton več sladkorja kakor v mesecu avgustu. Usnjarska in gumarska in-

SEJA ODBORA ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO REPUBLIKE ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS
Predsednik odbora za zdravstvo in socialno politiko republike Zbora ljudske skupščine LRS sklicuje 5. sejo odbora za petek 12. novembra 1954 ob 10. uri v prostorih Ljudske skupščine LRS v Ljubljani, Trg revolucije.
Predlog dnevnega reda: 1. Razprava o izvrševanju investicij, o spremembah in predlogih za leto 1955. — 2. Razprava o osnutku zakona o zdravstvenih postajah v gospodarskih organizacijah (obratnih ambulanzah). — 3. Razprava o osnutku zakona o zobozdravstveni službi. — 4. Razno.
Iz tajništva Ljudske skupščine LRS.

KAKSEN JE PREDLOG INICIATIVNEGA ODBORA OLO IN MLO LJUBLJANE ZA

ustanovitev komun v ljubljanskem bazenu? Kaj pravijo V železarni Ravne

O znižanju cen svojih proizvodov

Ljubljana, 8. nov. Danes popoldne je bila okrajna konferenca aktivov SZDL, ljudskih poslancev in članov rajonskih komitejev Zveze komunistov Ljubljane. Konferenca je razpravljala o predlogu iniciativnega odbora okrajnega in MLO Ljubljane za formiranje komun na področju ljubljanskega bazena. Predloge iniciativnega odbora je podal predsednik MLO dr. Marjan Dermastia.

Uvodoma je dr. Dermastia omenil lanskoletno razpravo o ustanovitvi občin na področju mesta in dejal, da je šlo tedaj za ustanovitev občin, ki bi dobile del administrativnega odločanja ter ukrepanja, ne bi pa mogle vplivati na materialni razvoj svojih predelov, zaradi česar bi bila taka razdelitev Ljubljane izrazito administrativna in samo vračanja na staro rajonsko. To pa pred letom dni ni bilo več mogoče, saj je demokratični razvoj že tedaj prešel tiste oblike, ki so bile predlagane in je zaradi tega bilo ugotovljeno, da je treba nujno razmisлити o takih organih, ki bi z gotovimi materialnimi pravicami lahko razvijali široko demokratično delo in sproščali iniciativno voljevo.

Predsednik dr. Dermastia je navedel tri razdobja celotnega razpravljanja in iniciativnem odboru. Razprava o organizaciji komun na področju okrajja Ljubljana-okolica je bila kmalu končana. Iniciativni odbor je prišel do zaključka, da bi bili sedeži komun na Vrhniki, v Medvodah, Domžalah, Litiji, Grosuplju in Polju. Na drugi strani pa je nastalo več problemov, ko se je začelo razpravljati o praktični povezavi mesta z okolico. Najprej se je pojavilo vprašanje barjanskega in dolomitskega konca. Razprava je pokazala, da bi bilo težko in praktično skoraj nemogoče na pameten način rešiti vprašanje komun na tem področju, če ne bi teh področij istočasno povezali z mestnimi predeli in ustvarili enotno zaokroženo gospodarsko celoto. Iniciativni odbor je ugotovil, da bi bilo najbolje, če bi povezali zahodni del tega predela z Vičem v enotno komuno. Vzhodni del barjanskega predela za Skofljico, Rudnikom in Rakovnikom zopet v enotno gospodarsko celoto.

V razpravi o neposrednem povezovanju Ljubljane z okolico je bil odbor mnenja, da bi bilo pametno, da se široko okoličje priključi mestu. Od tega začetnega koncepta pa je hitro odstopil, posebno ker je bil mnenja, da zlasti z gospodarskega vidika ne bi vseh silnic, ki so bile obrnjene proti centru, obrnili napram nerazvitejši okolici, marveč bi podpreli okolice še bolj okrepili. Na drugi strani pa je bilo jasno, da bi tak način formiranja »velike Ljubljane« v demokra-

tičnem pogledu predstavljali samo krepitve centralizma in centralnega aparata. Zato je bil koncept »velike Ljubljane« odklonjen. Povezava mesta z okolico pa je ostala odprta. Odbor je bil mnenja, da bi razen na tistih področjih, na katerih je lahko ustanoviti samostojne komune, nastala na ostalem predelu ena sama komuna s posebnim vlogo krajevnih svetov. V nadaljnji razpravi pa je bilo ugotovljeno, da zaradi pomanjkanja materialne osnovne krajevni sveti ne bi mogli odigrati tiste vloge, kakršno imajo lahko samostojne komune. Prav tako pa se je pokazalo, da bo celotna zveza komun imela približno 31 milijard narodnega dohodka, Ljubljana sama pa 17 milijard, kar bi lahko imelo za posledico, da bi pod takimi pogoji ne odstranili nasprotij med mestom in vasjo, marveč bi se lahko to nasprotje še potencialno.

V razpravi o tem vprašanju je nastopila tretja in zaključna faza, v kateri je bil izdelan predlog iniciativnega odbora kot osnove za razpravo v obeh

ljudskih odborih. Ta predlog predvideva ustanovitev komun Moste, Siška, Posavje, Sentvid, Vič, Rakovnik, Polje in Center. Proti temu predlogu so bili nekateri prigovori, zlasti glede Centra, ki bi bil po novi razdelitvi izrazilo uradniški predel, brez možnosti samostojnega življenja. Analize pa so pokazale, da bi na področju centra še vedno ostalo približno sedem milijard narodnega dohodka, kar bi znašalo povprečno 150 tisoč dinarjev na prebivalca. V komuni Siška bi bil ta dohodek zaradi Litostroja znatno višji, v komunah Vič, Rakovnik, Grosuplje pa bi znašal okoli 80.000 dinarjev na prebivalca.

V drugem delu svojega poročila je tov. Dermastia omenil nekatera vprašanja, ki se bodo prav gotovo pojavila v razpravi na terenu. Eno takih je urbanistični generalni načrt, zaradi katerega so nekateri tovariši bili mnenja, da bi razdelitev Ljubljane na komune vodila v anarhijo. Ti ugovori so, kot je dejal, hitro odpadli, ko se je ugotovilo, da sedanji, v grobih črtah postavljen generalni načrt že presega meje Ljubljane, kar bo torej v naprej nujno naloga skupnosti komun. Drugo slično vprašanje se je nanašalo na komunalne ustanove, vendar je Iniciativni odbor mnenja, da ta problem ne bi mogel

motiti celotnega razvoja, ker bo v novih pogojih dana možnost za nov način reševanja teh problemov. Posamezne komune bi na svojem področju lahko ustanovile same taka svoja podjetja ali pa bi se dogovarjale s takimi komunalnimi institucijami.

Končno je tov. Dermastia omenil še nadaljnji obseg doseganega mestnega ljudskega odbora. Če bi ta ostal še naprej, bi predstavljal neko nedoločeno vmesno inštanco med okrajno skupnostjo komun in komunami. Zato je Iniciativni odbor prišel do zaključka, da MLO kot tak nima nobene praktične vrednosti več. Mesto bi se torej brez vmesnega člana samostojnih komun direktno povežalo z okolico.

V razpravi so sodelovali tov. Sonja Oblak, tov. Stih, France Hočevar, Angela Ocvetšič, Roje, Vilko Kolar, in drugi. Na splošno so govorniki izražali mnenje, da je predlog iniciativnega odbora brez dvoma dober, da ga bodo volivci nedvomno pozdravili in sprejeli. Prav tako pa je bilo v razpravi omenjeno, naj bi se čim bolj jasno opredelili odnosi med komunami in okrajno skupnostjo, ker bi ocenjevanje predloga iniciativnega odbora na teh elementih bilo lažje.

Ali bo Maribor razdeljen na komune?

V soboto se je sestel širši politični aktiv Maribora, da se pogovori o problemih mariborske komunne glede na priključitev bližnje okolice k mestu ter o tem, ali naj se Maribor vključi v skupnost komun kot celota, ali razdeljen na komune.

O predlogu, da se priključi k mestu najbližji okoliški predel, kot so Pevnica, Malečnik, Duplex, Šmarjeta, Pekre-Limbuš, Hoče in drugi, so izrekli navzoči nedolgočasno mnenje, da mesto ne more odrekati pravice do priključitve krajem, ki k njemu življenjsko težijo. Razen tega tvorijo ti kraji z mestom urbanistično celoto, kar je tudi upoštevano v planu izgradnje Maribora in je prav, da se mesto tudi upravno spoji s svojo neposredno okolico.

V taki novi obliki bi imel Maribor 19.000 ha površine in blizu 92.000 prebivalcev. Če gledamo tak Maribor v bodoči skupnosti komun (s sedanjima okrajema Maribor-okolica in Slovenj Gradec), pridemo do naslednjih ugotovitev: narodni dohodek skupnosti komun bo znašal okoli 33 milijard din. Od tega odpade samo na mariborsko komuno 20 milijard, ali dve tretjini ustvarjenega dohodka, medtem ko odpade na ostalih devet komun samo tretjina, t. j. 10 milijard dinarjev.

Glede na to je glavni odbor SZDL opozoril, da se vprašanje v kakšni obliki naj bi se Maribor vključil v skupnost komun, še posebej prouči. Obstaja nevarnost, da bi ena komuna za 92.000 prebivalcev postala ovira za uveljavljanje osnovnih načel, ki naj bi oblikovali nove upravne organizacije in predstavljala nevarnost za centralizacijo oblasti. Zato naj bi se Maribor razdelil na komune in se tak vključil v skupnost komun. V Mariboru bi bile predvidoma 4 komune. Ena bi obsegala področje Pobrežja, Tezno, Zrkovce, Dogoše, Brezje in Duplex, dru-

ga Tabor, Studence, Pekre-Limbuš, Razvanje, tretja Center, Melje, Malečnik in Kamnico, predel za Košaškim hribovom pa bi se združili v četrti komun.

Razprava okoli tega predloga je bila zelo živahna. Mnenja razpravljalcev so bila deljena — očitno pa je bila večina za to, da ostane Maribor enotna komuna, ker je odločilni faktor za ustanavljanje komun skupnost interesov. Zlasti v komunalnih vprašanjih je potrebno enotno vodstvo. Večkrat je bilo poudarjeno mnenje, da bo ljudski odbor komun s pomočjo organov delavskega in družbenega samoupravljanja sposoben odločiti za vse področje, zlasti

Madinci-rudarji bodo obiskali Zahodno Nemčijo

Beograd, 8. nov. (Tanjug). Delegacija 15 mladincev-rudarjev iz vseh krajev naše države bo obiskala januarja Zahodno Nemčijo, kjer bodo mladinci gosti zahodnonemškega sindikata rudarjev. V Zahodni Nemčiji bodo ostali 14 dni z namenom seznaniti se z življenjem in problemi nemških rudarjev in z delom juj meseca avgusta, da naj bi sindikati — člani te federacije — izmenjali med seboj čim več rudarjev-mladincev.

Pred montažo savskega mostu pri Beogradu

Beograd, 8. nov. (Tanjug). Tovarna »Djuro Djaković« v Slavovskem Brodu bo dokončala prvi del železne konstrukcije za novi most železnic na reki Savi. Ravnostavno napredujejo dela v tovarni vagonov »Dragoslav Djordjevič-Goša« v Smederevski Palanki. Posamezne dele bodo kmalu pričeli pošiljati na gradbišče, tako da bodo verjetno že v začetku prihodnjega leta pričeli montirati ogradje.

Naši geologi v Burmi

Zagreb, 8. nov. Strokovnjaki zavoda za geološka raziskovanja Hrvatske in podjetja »Geostrazivaj« iz Zagreba so prispeili v Burmo. Opravili bodo pomembna raziskovalna dela ter ugotovili količine posameznih rud. Razen tega bodo strokovnjaki iskali nove močne izvire vode za posamezna mesta v Burmi. Prva ekipa strokovnjakov iz Zagreba je že končala raziskovalna dela na področju reke Zawgyi za gradnjo hidrocentrale in je na poti domov.

»Varteks« bo oplenitil tkanine

Zagreb, 8. nov. V tovarni »Varteks« v Varaždinu je pričel obratovati nov oddelek za oplenitvene (apretiranje) volnenih tkanin. Na ta način bodo naše domače tkanine dobile lastnosti finih tkanin, ki prihajajo iz trgovino kot angleške tkanine. Vse priprave za ta novi oddelek smo izdelali v naši državi. Nove tkanine bodo imele vtakan napis »Varteks ekstra kakovosti«, cene pa bodo ostale iste, čeprav bodo tkanine oplenitvene. M. B.

Omejen promet na cesti Ptuj-Zagreb

Zagreb, 8. nov. Na asfaltirani cesti od avstrijske meje preko Ptuja in Varaždina do Zagreba bo zaprt promet na relaciji Novi Marof-Peka-Komin do 11. novembra. Promet usmerjajo po obvoznici Novi Marof-Podruta-Konjščina-Komin.

Obsežni načrti zveznega zavoda za statistiko in evidenco

Popis prebivalstva novopriključenih krajev — Pomembne ankete o stanovanjskih pogojih in gospodarskem sestavu prebivalstva

Beograd, 8. nov. Zvezni zavod za statistiko in evidenco bo v letošnjem letu izvedel še nekaj drugih pomembnih statističnih akcij, poleg svojih rednih nalog. V zavodu hitro pripravljajo (ob sodelovanju z republikama zavodoma Hrvatske in Slovenije) za popis prebivalstva v novo priključenih okrajih Buj in Koper. Te podatke bodo vnesli v popis prebivalstva, ki je bil napravljen leta 1953, tako da bomo do konca leta imeli popolnoma urejene statistične podatke za vse ozemlje FLRJ, kar bo predstavljalo tudi rekord naše statistične službe. Prvi mesec prihodnjega leta bodo na pobudo okrajnih ljudskih odborov popisali živino, tako da bodo že konec januarja ali v začetku februarja poznali stanje živinskega sklada v naši državi. V mesecu maju bo popis v gostinstvu, kjer bodo skušali doseči točne podatke o stanju maksimalne zaposlenosti v našem gostinstvu. Konec leta bodo dopolnili popis novo grajenih stanovanjskih hiš po naših mestih. Ta popis bo opravljen na pobudo Stalne konferencie mest in bo z njim dopoljen popis iz leta 1949 in 1950.

Poleg teh popisov bo zvezni zavod za statistiko in evidenco izvedel še nekatere ankete. Ena od najzanimivejših bo vsekakor tista o pogojih stanovanja na vasi in v mestih. V mestih že obstajajo podatki o stanovanjskih povišanih in bo ta anketa zahtevala le še podatke o splošnih pogojih stanovanja, njihovih hiš in stanovanj, njihovih obremenitev in način izkoriščanja posameznih prostorov. V okviru proučevanja življenjskega standarda predvidevajo anketo o štednji ter anketo o ekonomskem sestavu prebivalstva. Ta anketa, ki predstavlja novost ne samo pri nas, ampak tudi v tuji statistični službi, bo pokazala stanje našega aktivnega prebivalstva, premešanje delovne sile, migracijo in fluktuacijo. Z anketo o zaščitnih bomo dobili resno sliko o stanju aktivnega prebivalstva v naši državi. Vzoredno s tem bodo organizirali tudi posebno anketo o zaposlitvi žena. V našo državo prihaja znatno število darilnih paketov, ki predstavljajo del našega narodnega dohodka. Zaradi tega bo zvezni zavod ob sodelovanju s carinskimi organi v prihodnjem letu izvedel anketo, s katero se bo ugotovili vsebino teh paketov. Posebno anketo bodo organizirali z ozirom na gostoto prometa na naših cestah. To anketo bomo izvedli le zato, ker jo morajo po mednarodnih pogodbenih obveznostih izvesti po vseh državah. Na osnovi te ankete bomo lahko boljše proučevali načrt bodoče graditve cestnega omrežja v naši državi.

Carinski zakon je zastarel!

Trgovinska zbornica za LRS je izdelala nov predlog carinskega zakona

Sedanji carinski zakon, ki daje pravno osnovo za delo carinske službe je stari in zastarel. To je v času administrativnega upravljanja našega gospodarstva. Tedaj se je zunanjetrgovinsko poslovanje odvijalo po vnaprej določenih pravilnikih in izvornih odločbah, preko registriranih in izvoznikov. Medtem se je naš gospodarski sistem korenito spremenil. Z uvedbo novega gospodarskega sistema se je spreminjalo tudi vlogo carinske službe. — Zamenjali so bili številni gospodarski predpisi, ki so v določenih meri v zvezi s carinskim zakonom kot n. pr. kazenski zakon, zakon o kazenskem postopku, temeljni zakon o prekrških, devizni in zunanjetrgovinski zakon. Zato ni čudno, da je sedanji carinski zakon zastarel in da ni mogoče vseh pomanjkljivosti in nedostatkov odstraniti z dopolnitvami in spremembami. Glede na upravičeno kritiko izvoznikov in izvoznikov, kakor tudi kritiko v našem dnevnem in strokovnem časopisu, je Trgovinska zbornica za LRS že v mesecu avgustu t. l. zbrala in analizirala carinsko problematiko in na osnovi ugotovljenih dejstev predlagala nadrejenim pristojnim organom revizijo dosedanjih carinskih predpisov, izdajo nekaterih novih predpisov istočasno pa tudi reorganizacijo carinske službe.

Na pobudo izvoznih in izvornih podjetij je izdelala predlog novega carinskega zakona, ki je bil prav te dni poslan vsem republikanskim trgovinskim zbornicam, Zvezni trgovinski zbornici, Industrijski zbornici, Zveznemu izvršnemu svetu FLRJ, izvršnemu svetu LRS, Sekretariatu za državno gospodarstvo LRS ter Upravi komun FLRJ, da ga preučijo.

Predlog novega carinskega zakona skuša urešiti in zgoščeno podatki celotno carinsko pravno snov tako kot je za praktično uporabo najprimernejša. Prinaša nekatere bistvene spremembe, iz starih carinskega zakona pa povzema tudi vsa ostanja odločila, ki so se izkazala kot dobra in koristna.

Obče določbe vsebujejo predvsem predpise o carinski liniji, carinskem področju, carinskem območnem pasu, priznanih carinskih poteh in dvovalutnih prehodih, nadalje obče predpise o blagu in potnikih pri prehodu carinske linije ter določila o organih, ki opravljajo carinski pregled, nadzor in carinjenje blaga, v tem zvezi je tudi določeno, kaj spada in kaj ne spada pod carinski nadzor.

V posebnih določbah so zajete konkretnije naloge in postopek carinskih uslužbencev, kot je prilava, prevzem in čuvanje carin-

skih prekrškov, kjer gre v glavnem za administrativne napake in pa za prekrške v potniškem prometu do vrednosti blaga din 25.000, ki je namenjeno osebni uporabi, je storjena izjava in so carinarnice pristojne za izrekanje kazni, ker v takih primerih niso potrebne posebne preiskave in je obremenjena z mnogimi nujnimi potrebna takojšnja rešitev.

Sestavni del predloga novega carinskega zakona tvorijo tudi določila o organizaciji in pristojnosti carinskih organov. Sedanja organizacija carinske službe ne bi bila uspešna, če bi revizija carinskih dokumentov ostala še nadalje v pristojnosti carinarnic, to se pravi, pod vodstvom upravniške carinarnice, ki je hkrati operativni vodja in neposredni starišnja revizijskih organov. — Prav gotovo, da to lahko vpliva na objektivnost v delu teh organov.

Carinarnicam naj bi bil prepričan v glavnem carinski nadzor, carinjenje blaga in carinsko postopanje poleg nekaterih drugih najnujnejših nalog, saj so kljub pomanjkanju strokovnega kadra obremenjene z mnogimi nujnimi posli na meji.

Predvideno je tudi formiranje carinskih inspektoratov kot organov druge stopnje. Novooenovani carinski inspektorati bi prevzeli del poslov carinarnic in del poslov upravniške carinarnice, carinski inspektoratovi bi spajali: reševanje konkretnih zapletenih problemov, ki se ne morejo prepustiti carinarnicam, kaznovanje za carinske prekrške, koordinacija dela carinarnic na svojem področju in revizija računoblagajniškega poslovanja carinarnic. V prid formiranja carinskih inspektoratov govori tudi dejstvo, da bi prav gotovo bili bližji carinarnicam in bi zato lažje in hitreje nudili carinarnicam potrebno pomoč v konkretnih primerih, vplivali pa bi tudi na enotnost v postopovanju carinarnic.

S tem bi se dosegla razbremenitev uprave carin, ki se danes ukvarja tudi z drobnimi problemi kot so vzorci brez vrednosti, embalaža, oprostitev plačila koeficientov itd., čeprav razpolaga v visokovalutnem kadrom; z druge strani pa tudi razbremenitev carinarnic, ki imajo kvečjemu sretnjevalniščar kader, rešujejo pa tudi carinske prekrške milijonske vrednosti.

V pristojnost uprave carin kot »zveznega organa carinske službe« spadala predvsem splošna organizacija izvrševanja carinske službe, tehnična navodila, izdajanje pravilnikov in predpisovanje postopkov in bi zato lažje in hitreje nudili carinarnicam potrebno pomoč v konkretnih primerih, vplivali pa bi tudi na enotnost v postopovanju carinarnic.

S tem bi se dosegla razbremenitev uprave carin, ki se danes ukvarja tudi z drobnimi problemi kot so vzorci brez vrednosti, embalaža, oprostitev plačila koeficientov itd., čeprav razpolaga v visokovalutnem kadrom; z druge strani pa tudi razbremenitev carinarnic, ki imajo kvečjemu sretnjevalniščar kader, rešujejo pa tudi carinske prekrške milijonske vrednosti.

Predlagana reorganizacija carinske službe naj doprinese k zboljšanju poslovanja carinske službe, s čimer bi bilo olajšano tudi delo ostalih gospodarskih organizacij,

ustvarjanja visokih dobičkov je tov. Klančnik dejal, da je to vsekakor negativen pojav, kajti za vsak napredek se je treba boriti, lahko pridobijemo dobiček pa ubija iniciativo za boljše kvaliteto in konkurenčnost.

O vzrokih, ki so pripomogli k povečani storilnosti v železarni in večjemu obsegu proizvodnje v prvem triletnem letu smo zvedeli tole:

V tretjem četrtletju so uvedli v topilnici jeklarne še četrto delovno izmeno, razen tega so dosegli znižanje izmečka za 12 odstotkov in boljše izplen. Na ta način so letos dali v oktobru dvakrat več jeklene litine kot v lanskih mesecih in v prvih mesecih letošnjega leta. Prav tako so dvignili storilnost za 280% v kovačnici, in sicer z izboljšano mehanizacijo na stiskalnici. Razen tega so zmanjšali posado na agregatu od 12 na 5 ljudi. Skratka — glavne postavke v analizi vzrokov za večje obseg proizvodnje — so naslednje: približno 37 odstotkov odpade na račun nove izmene, 12 odstotkov na znižanje izmečka, 7,5 odstotka na povečano storilnost in 2,8 odstotkov na znižanje rezijskih stroškov, 1,2 odstotka na prihranek materiala.

Če bi razčlenjevali posamezne postavke, bi morali med drugim omeniti tudi povečanje delovne discipline in vzorno skrb za higiensko-tehnično zaščito dela v tovarni. Poseben referat, ki skrbi za varnost dela v podjetju je namreč zabeležil v primerjavi z lanskim letom razveseljeval napredek: padec težkih nesreč v letošnjem letu, v oktobru pa je bilo vsega 25 obratnih neugod, Merilo, po katerem ocenjujejo valovanje nesreč v Ravnah je: — kar je preko 30 nesreč v mesecu, je preko norme in poštenosti!

Dobave žerjavov za Indijo

Naša metalna in električna industrija se vedno bolj uveljavlja na inozemskih tržiščih. Poleg drobnejših artiklov in manjših strojev izvažamo tudi večjo opremo.

Nedavno so nekateri dnevniki objavili vest o pošiljki mostnih žerjavov za Indijo. Sedaj smo izvedeli, da gre tu le za del mnogo večjega naročila, ki obsega 30 velikih električnih mostnih žerjavov z razponom od 14 do 23 metrov in z nosilnostjo 5 do 20 ton.

Jeklene konstrukcije za te žerjave je izdelala mariborska tovarna »METALNA«, mehanične dele pa »LITOSTROJ«.

Pri konstruiranju — vsi načrti so izdelani doma — kakor tudi pri izdelavi je bilo treba prebrskati marsikatero težavo. — Predvsem se je bilo treba prilagoditi indijskim standardom, ki se precej razlikujejo od nemških, angleških in ameriških; dalje je bilo treba preskrbeti specialno električno opremo za tropsko klimo.

Te dobave predstavljajo brez dvoma lep uspeh naše industrije.

Jugoslovanska vina na razstavi v Montpelieu

Ljubljana, 8. nov. Na veliki mednarodni razstavi vina v Montpelieu so razstavljena jugoslovanska vina prejela skupaj 8 medalj, od teh 5 zlatih. Odlikovanje je prejelo tudi podjetje »Slovenija-vino«, ki je na razstavi predstavljalo našo državo, in sicer je prejelo medaljo za organizacijo jugoslovanskega paviljona.

Reka bo dobila medicinsko fakulteto

Reka, 8. nov. (Tanjug). Prihodnje leto jeseni bo na Reki pričela delovati medicinska fakulteta s petim in šestim letnikom kot podružnica zagrebške medicinske fakultete. Računajo, da bo v vsakem letniku okoli 50 študentov. Razen sredstev, ki jih bo dal republikanski in jugoslovanski državni, bo zagrebška fakulteta dala za poslovanje reške fakultete 20 milijonov din, mestni ljudski odbor Reke pa bo zagotovil prostore. Poleg višje pedagoške in višje pomorske bo to tretja visoka šola na Reki.

Razširjenje delavnosti Italijanske unije za Istro in Reko

Reka, 8. nov. Na seji razširjenega plenuma Italijanske unije za Istro in Reko so sklenili danes v Vodnjanu, naj unija razširi svoje dejavnost na italijansko manjšino v bujskem in koprskem okraju. Doslej so »stropniki« italijanske manjšine iz teh obeh okrajev prisostvovali sestankom odbora unije, kakor je bilo poudarjeno na seji plenuma. Sedaj novo naloge, da postane mesto v politiki zblizevanja med Jugoslavijo in Italijo. S posredovanjem unije naj bi delavski razred Italije spoznal uspehe delavskega razreda Jugoslavije, predvsem pa življenje in pravice, ki jih uživa italijanska nacionalna manjšina v Jugoslaviji in kakršne so zajamčene z londonskim sporazumom tudi tržaškim Slovcem.

OB ROBU dogodkov

PREDSEDNIK JAPONSKE VLADE V WASHINGTONU

Štiri milijarde dolarjev za azijske države

Predsednik Jošida je predstavnikom ameriškega tiska razložil svoj načrt gospodarske pomoči ZDA azijskim državam

Washington, 8. nov. (Reuter). Predsednik japonske vlade Sigeru Jošida je prisel davi z letalom v Washington. Na letališču ga je sprejel ameriški minister za zunanje zadeve Dulles. Jošida prihaja prvič po vojni v Washington in bo imel z odgovornimi ameriškim funkcionarji razgovore o ameriški gospodarski pomo-

Jošida je danes zahteval od ZDA širok program o gospodarski pomoči azijskim državam. Ta program bi moral biti po njegovem mnenju podoben Marshallovemu načrtu in obsegati kar 4 milijarde dolarjev na leto.

Tako se je izrazil predsednik japonske vlade Jošida v klubu ameriškega tiska. Pomoči bi bila namenjena za promet, transport, namakanje, pridobivanje električne energije, dvig industrije ter zdrav-

stvenih ustanov. Jošida je tudi opozoril, da daje Kitajska zelo velike investicije za povečanje svoje gospodarske moči in da bi utegnla zaradi tega postati v prihodnosti zelo privlačna za azijske države. Glede načina razdeljevanja pomoči je Jošida izrazil mnenje, da bi delili pomoč po organizaciji Colombo načrta, v kateri je 19 držav, v številu Japonsko.

Ugibanja o položaju Nagiba

London, 8. nov. (Tanjug). Današnji »Times« piše v dopisu iz Kaira, da je položaj generala Nagiba že spet povod za mnoga ugibanja v egiptovski prestolnici. Nagib ni dal nikake izjave za javnost o podpisu sporazuma o Suez in atentatu na predsednika vlade Naserja. Po nekkih vesteh je Nagib grajal nekatero nadrobnosti sporazuma, čeprav se načelnih vprašanj ni dotaknil. »Times« meni, da bi general Nagib morda dal tudi kako ugodnejšo izjavo o sporazumu o Suez, če bi imel proste roke za to. Vojaška junta pa se, kakor pravijo, sploh ne posvetuje z njim in mu ne daje v pregled državnih listin.

Stavke v Londonu še ni konec

London, 8. nov. (Reuter) — Okrog 5.000 delavcev londonskih ladjedelnic je sklenilo včeraj nadaljevati stavko, dokler jim ne bodo priznali pravice do pogajanja glede odpuštev. Včeraj so v sprevidu korakali po londonskih ulicah, noseč zastave in transparente, nato pa so imeli zborovanje, na katerem so obtožili delodajalce da zavračajo pravilne in pametne zahteve delavcev. Sedaj stavka 8.000 ladjedelniških delavcev.

ZDA in Čangkajšek

New York, 8. nov. (Tanjug) Zastopnik zunanjega ministrstva je sporočil, da se ZDA in Čangkajšek že eno leto pogajata za podpis pakta o medsebojni varnosti. Na vprašanje novinarjev je odgovoril, da doslej še ni bil sprejet nikak sklep.

Znani desničarski komentator, eden izmed pristašev Čangkajškega, Walter Winchel pa je izjavil danes, da je iz zanesljivega vira zvedel, da se ZDA ukvarjajo z mislijo obrniti hrbet kuomintantskemu diktatorju in odpreti vrata trgovini s Kitajsko. Winchel je ostro nastopil proti takemu koraku, je namreč osebnih prijateljev senatorja McCarthyja, večkrat pa tudi izraža mnenje, ki ga pripisuje vodji dosedanjega republikanske večine v senatu Williamu Knowlandu.

NOVICE V SLIKI

ALŽIR, 8. nov. — Uradni francoski predstavnik je izjavil, da bodo francoske čete s pomočjo tankov in letal v naslednjih dneh preiskale terena v vzhodnem Alžiru, da bi našle nacionaliste, ki se tu skrivajo. Pri teh operacijah bo sodelovala skoro cela francoska divizija, vključno s padalci, medtem ko napovedujejo, da so nadaljnja običajna žetva na polju. Po francoskih podatkih je v gorah okrog 3000 nacionalistov. Včeraj je prišlo do spopada med francoskimi četami in nacionalisti pri vasi Fumut. Iz sedeka francoskega generalnega guvernerja v Alžiru pa poročajo, da je po prepovedi »gibanja za zmago demokratičnih svobodince« policija aretirala dostojnik okrog 200 ljudi, ki so osumnjeni, da pripadajo temu gibanju. Davi pa so alžirske oblasti zaplenile nacionalistični list »Alger republicain«. Neredi v Alžiru so se začeli z atentati in raznimi sabotažami. Na sliki pogorelo postopje kmečke zadrage v Boufariku.

Eisenhower o borbi za mir

Boston, 8. nov. (AFP). Predsednik ZDA Eisenhower je izjavil danes, da danes bolje kaže za mir kot leta in leta. Izrazil je upanje, da bo njegov načrt o izkoriščanju atomske energije v miroljubne namene začetek

trajni mir vedno cilj ameriške zunanje politike, je pripomnil, da ni prav nič paradoksalno, če si ZDA istočasno prizadevajo, da bi imele močne vojaške sile. To je potrebno svetu, čeigar del vladajo ljudje, ki imajo spoštovanje samo pred topovi, letali in tanki, je dejal. Borbo za doseg trajnega svetovnega miru

moramo nadaljevati s posredovanjem Združenih narodov in ob pomoči vseh ostalih sredstev, ki so nam na razpolago.

Demokrati bodo podpirali Eisenhowerja

Washington, 8. nov. (Reuter). Demokratični senator Monroney je izjavil, da bo ameriški kongres, ki bo pod nadzorstvom demokratov, več pozornosti posvetil tehnični pomoči tujini, manj pa vojaški pomoči. Govorec po televiziji, je ta demokratični senator tudi dejal, da bodo demokrati v 90% primerov sodelovali s predsednikom Eisenhowerjem glede zunanje politike. Po njegovem mnenju demokrati lahko podpirajo zunanje politični program predsednika Eisenhowerja ter njegov program zunanje trgovine.

Britanska delegacija se vrača iz Kitajske

Peking, 8. nov. (Nova Kitajska). Britanska delegacija, ki se je mudila na Kitajskem od 12. oktobra je odpotovala iz Pekinga v London. Vodja delegacije je izjavil pred odhodom, da so člani delegacije trdno prepričani o tem, da se mora čimprej razširiti trgovina med Veliko Britanijo in Kitajsko in je ne smejo ovirati »nespametne prepovedi«. — Britanska delegacija, je pripomnil, je dobila vtis, da Kitajska želi predvsem svojo varnost, da bi lahko zboljševala svojo težko in lahko industrijo in izpopolnjevala kmetijske in surovinske vira. V britanski delegaciji so člani parlamenta, zastopniki sindikatov in združenja gibanja ter javnega in kulturnega življenja.

Opodlasec ZDA v Južnem Vietnamu

Sajgon, 8. nov. (AFP) V Sajgon je danes prisel zastopnik predsednika Eisenhowerja v Indokini general Lawton Collins. Ko je izstopil na sajgonskem letališču, je Collins izjavil, da je prišel v Sajgon, da bi spraviel v sklad delovanje ameriških organizacij v Sajgonu za čimveč pomoč Južnemu Vietnamu.

Huda nesreča

Beirut, 8. nov. (AFP) Med verskimi slovesnostmi v Bejrutu je neki udeleženec v sprevidu spustil baklo z malim rezervoarjem mazuta. Mazut se je vnel, kar je povzročilo gnečo, v kateri so baklensoci izpustili svoje bakle, ki so se v nekaj trenutkih spremenile v pravo gromado. Požar je napravl med ljudmi paniko, v kateri je bilo ubitih šest ljudi, 25 ljudi je dobilo hude poškodbe, 150 so jih morali prepeljati v bolnišnico, kakih stilo mladih ljudi pa se je vrnilo domov, ko so jim nudili nujno pomoč.

Jošida

Či. Obiskal bo Dullesa, ameriškega ministra za obrambo Wilsona in šefa uprave za poslovanje s tujino g. Harolda Stassena.

Ameriški protest pri vladi ZSSR

Moskva, 8. nov. (AP) Ameriško veleposlanstvo v Moskvi je danes izročilo sovjetskemu ministru za zunanje zadeve uradno nolo, v kateri protestira proti sestrelitvi ameriške vletrdnjave nad otokom Hokkaidom. V noli pravi, da so letalo sestrelili sovjetski lovci tipa MiG-15.

Današnji newyorški časopisi široko pišejo o letalskem dogodku nad otokom Hokkaido in ga primerjajo s posebnim incidentom, ki se je pri petil 4. septembra pri sibirski obali.

»New York Times« piše iz Tokia, da je bilo kmalu po sestrelitvi ameriškega bomb-

nika strmoglavljeno tudi ameriško lovsko letalo, ki se je zrušilo nad japonskim ozemljem.

Ameriški funkcionarji v Washingtonu se niso udeležili proslave Oktobrske revolucije v sovjetskem veleposlanstvu iz protesta proti sestrelitvi letala. Tudi v krogih Združenih narodov živahno razpravljajo o tem dogodku glede na to, da je letalski incident ob sibirski obali septembra letos povzročil ameriški protest v Varnostnem svetu.

»New York Times« piše iz Tokia, da je bilo kmalu po sestrelitvi ameriškega bomb-

Sovjetski dumping

Rim, 8. nov. (Tanjug) Na italijanskih borzah, posebno v Milanu in Rimu, se je pojavila nenavadna ponudba platinne po nizki ceni 1.400 lir, kar je posledica sovjetskega dumpinga. Sovjetska zveza nudi v Rimu platino po 72 dolarjev unčo, na svetovnem tržišču pa notira 87 dolarjev. To imajo za znamenje nove sovjetske ofenzive na svetovnih borzah, kot se je zgodilo lani z zlatom. — Na borzah so zapazili, da tudi Kitajska pripravlja dumping cen za surovine, ki jih ima. Za sedaj je začela ponujati antimon po zelo nizkih cenah. Dnevna cena antimona je bila na svetovnem tržišču 210 funtov, Kitajska pa ga ponuja po 50 funtov tona. Posledica tega je splošna zmeda, ker nakupovalci nečejo kupovati blaga v pričakovanju novega znižanja cene.

General Giap o premirju

Hongkong, 8. nov. (AFP) Radio Severnega Vietnamu poroča, da je na seji vlade 3. novembra, kateri je predsedoval Ho Si Minh, vrhovni poveljnik severnovietnamske vojske general Vo Ngien Giap poročal o izvajanju sporazuma o premirju, posebej pa o prenosu oblasti v Hanoju. Kakor poroča radio, je vlada sklenila ustanoviti v Hanoju administrativni svet, še naprej pa obdržati tudi dosedanjí vojaški svet.

Turčija in arabski svet

Prijateljstvo z Egiptom je tradicionalno, zveze z Jordanijo, Libijo in Irakom pa se čedalje bolj utrjujejo

Ankara, 8. nov. (Tanjug) — Glasilo demokratske stranke »Zafer« je objavilo članek z naslovom »Turčija in arabski svet«, v katerem je rečeno, da je bila turška politika do arabskih držav vedno poštena. »Dobre zveze z arabskimi sosedi so važen činitelj za našo

varnost in mir, piše časopis, »arabskim državam pa je v korist prijateljstvo s Turčijo.«

Casopis piše dalje, da se prijateljstvo Turčije z Jordanom, Libijo in Irakom čedalje bolj utrjuje, zveze z Egiptom pa se opirajo na tradicionalno prijateljstvo, kar daje upanje tudi za prihodnost. Na tem področju pričakujemo mir, varnost in moč. To se da doseči z medsebojnimi sporazumi. Turčija si je določila meje s svojo ustanovno listino. Ne zahtevamo niti najmanjšega kosčka zemlje izven teh meja in ne mislimo, da bi druge države imele kakšne zahteve do našega ozemlja. Ustalenost in mir v tem pasu sta činitelji varnosti za Turčijo, končuje časopis.

Damask, 8. nov. (AFP) —

Kakor pišejo daviljši časopisi, so sirijski in libanonski voditelji včeraj poleg vpra-

Obrambni stroški Zahodne Nemčije

Nürnberg, 8. nov. (AFP) — Zahodnonemški minister za finance Schäfer je sporočil slično v Landshutu na Bavarskem, da njegova vlada ne namerava prekoračiti vsote 9 milijard frankov, določene za obrambo. Dejal je, da imajo proračunski stroški za obrambo dvojni namen: zagotoviti socialni mir in dati poročilo proti inflaciji. Pripomnil je, da je 9 milijard mark na leto največ, kolikor more dati za to Zvezna republika.

Prvi uradni obisk sudanskega državnika

London, 8. nov. (Reuter) Danes pričakujejo v Londonu predsednika sudanske vlade Sajeda Ismaila el Azharija, ki bo prisel v London na povabilo britanske vlade. V Londonu bo imel razgovore o političnih gospodarskih in trgovinskih vprašanjih. Ta prvi uradni obisk sudanskega predsednika Veliki Britaniji bo trajal do 12. novembra. Predsednik sudanske vlade bo obiskal tudi Pariz, kamor ga je povabila francoska vlada.

LONDON, 8. nov. (r). Na banke-

tu, ki ga je ob tradicionalnem sprejemu za diplomatske slični priredili v Kremlju sovjetski zunanji minister Molotov v okviru proslave 37. obletnice Oktobrske revolucije, je predsednik sovjetske vlade Malenkov neuradno razpravljal o političnih vprašanjih, posebno o zboljšanju odnosov med Vzhodom in Zahodom. Oba veleposlanika sta izjavila Malenkovu, da bi bile potrebne še nadaljnje tako razprave, s čimer se je Malenkov strinjal. Malenkov se je razgovarjal tudi z jugoslovanskim veleposlanikom Vidčem. V tem razgovoru je sodeloval tudi prvi sekretar KP Hrščev. Jugoslovanski veleposlanik Vidč je po razgovoru dejal, da je sovjetski voditelj izrazil željo sovjetske vlade, da živi v miru in prijateljstvu z Jugoslavijo, makar je Vidč odgovoril v istem smislu. — V Londonu bo nocoj britanski minister brez listnice v zunanjem ministrstvu lord Reading prisostvoval sprejemu, ki ga ob priložnosti obiščejo Oktobrske revolucije prireja sovjetsko veleposlanstvo.

ZENEVA, 8. nov. (AFP). V Pala-

ci narodov v Zenevi se je danes začelo izredno zasedanje držav podpisne splošnega sporazuma o casinah v trgovini. Na zasedanju, ki bo trajalo do februarja, sodelujejo zastopniki 34 držav, podpisnice sporazuma, ter opozovalci 20 drugih držav.

Britanski funt se je utrdil

Pariz, 8. nov. (Reuter). Organizacija za evropsko gospodarsko sodelovanje je objavila danes 6. poročilo o gospodarskih pogojih v Veliki Britaniji v prvi polovici 1954. V poročilu pravi, da je postal funt precej močnejši kot kdajkoli po vojni. Do polovice leta 1954 je Velika Britanija povečala industrijsko proizvodnjo do nove rekordne višine ter dosegla zaradi zmanjšane nadzorstva večjo prožnost. Plačilna bilanca v Veliki Britaniji in ostalem delu sterliškega področja je ugodna. Jasno se vidi precejšen napredek v britanskem prispevu k uvedbo konvertibilnosti.

Pariz, 8. nov. (Reuter). Orga-

organizacija za evropsko gospodarsko sodelovanje je objavila danes 6. poročilo o gospodarskih pogojih v Veliki Britaniji v prvi polovici 1954. V poročilu pravi, da je postal funt precej močnejši kot kdajkoli po vojni. Do polovice leta 1954 je Velika Britanija povečala industrijsko proizvodnjo do nove rekordne višine ter dosegla zaradi zmanjšane nadzorstva večjo prožnost. Plačilna bilanca v Veliki Britaniji in ostalem delu sterliškega področja je ugodna. Jasno se vidi precejšen napredek v britanskem prispevu k uvedbo konvertibilnosti.

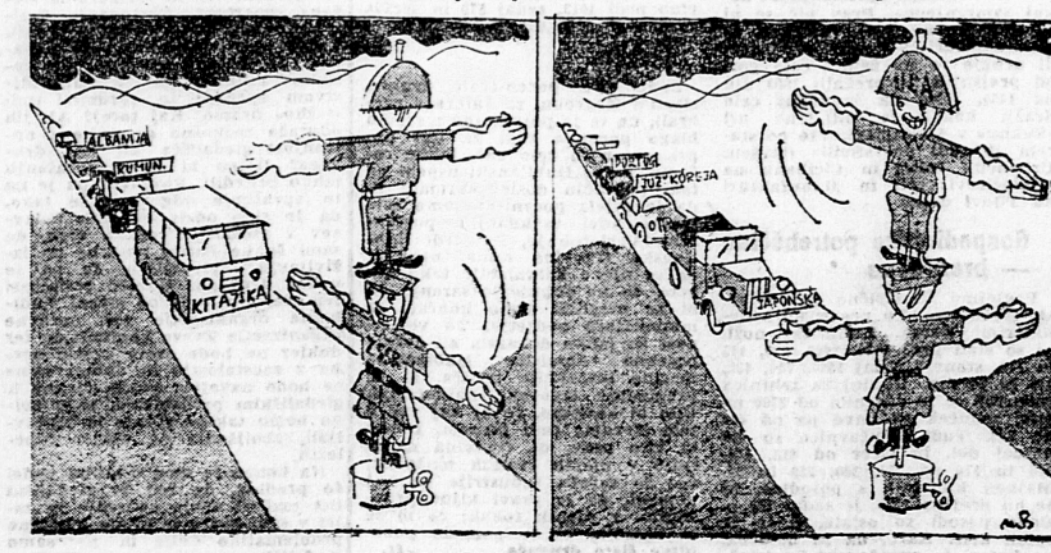
Zadnji zaplet obroč posarskega sporazuma je torej resen, kajti vse se vrta v začasnem krogu, iz katerega bo rešitev zelo težka. Fran-

cozi nečejo popustiti, Adenauer pa v kriznem ognju kritiki, ki so zbledele celo uspeh njegovega obišta v ZDA, ne nade druge poti kot predlog za ponovne razgovore s Francozi, ki naj bi vsaj nekoliko pomstili od že sprejetih zahtev ter mu tako olajšali nastop pred Bundestagom.

Kaže torej, da se je položaj sedaj obrnil. Medtem ko so bili prej glede nemške oborožitve v okviru EOS glavni pomisleki na francoski strani, se sedaj v Zahodni Nemčiji pojavljajo pomisleki ne proti novi evropski x.éDveemjškabzmyP z. Bob-iuml obrambni organizaciji, pač pa proti posarskemu sporazumu. Zato se z nekatere strani celo čujejo glasovi, da bi nesporazum glede posarskega sporazuma lahko resno ogrozil ratifikacijo in izvedbo vseh pariških sklepov.

General Giap

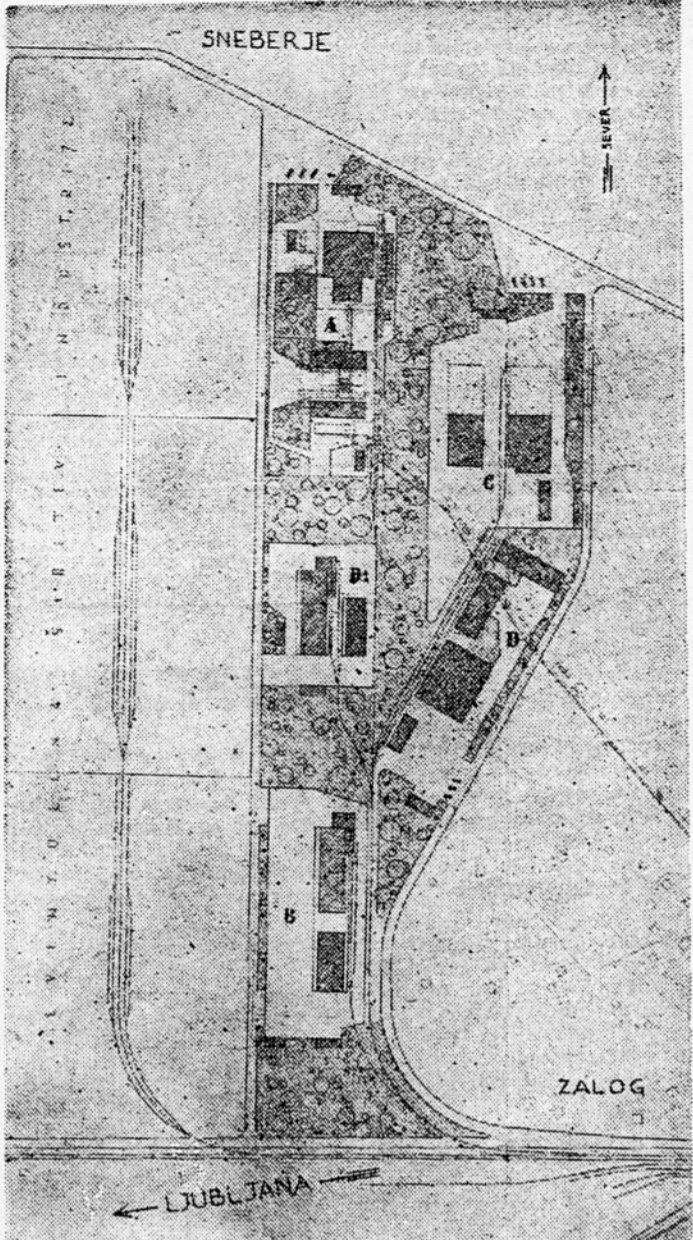
TEŽAVNA POT V ORGANIZACIJO ZDRUŽENIH NARODOV (Karikatura: M. Bregar)

V Zalogu raste gradbišče živilske industrije

Zalogo je podjetje »Gradis« pričelo s pripravami za novo gradbišče. To pot gre za gradnjo mesne industrije. Severozahodno od silosa, velik traktor že skoraj 14 dni trasi pot, po kateri bo tekla nova industrijski tir za nova podjetja. Ker gre za skoraj kilometer dolgo progo, je pravočasna zgraditev industrijskega tira zelo pomembna. Dela sedaj zadovoljivo napredujejo in lahko pričakujemo, da bodo čez mesec dni že pri kraju. Tako bo mogoče glavne objekte graditi že spomladi. Razen industrijskega tira bodo letos pričeli graditi še vodovod in kanalizacijo.

Gradnja industrijskega tira je toliko bolj pomembna, ker bo ta tir služil celi skupini podjetij, ki jih bodo v kratkem začeli graditi. V sosesčini mesne industrije, o katere gradnji so naši časopisi že

poročali, — na drugi strani industrijskega tira, — bo zrasla nova tovarna za namakalne naprave in ostale tehnične pripomočke. Nekaj sto metrov bliže glavni cesti pa bo podjetje »Slovenija-sadje« sezidalo hladilnico za sadje. Na prostoru, ki bo ob tiru še na razpolago, bodo zgradili še nekaj obratov, mod njimi tudi tovarna za brezalkoholne pijače in sadne sokove. Tako bo ta prostor postal lepo izoblikovano središče živilske industrije, ki bo pomembno vplivalo ne le na preskrbo mesta Ljubljane in celotne Slovenije, temveč bo tudi važen čimtelj v naši izvojni dejavnosti. Zalog in okoliške mesne industrije, o katere gradnji so naši časopisi že

koristi. Komunalna ureditev teh naselij bo z graditvijo navedene industrije lepo napredovala. Nova stanovanjska naselja bodo krasila lice tega kraja. Najvažnejša korist pa bo od vodovoda in kanalizacije. Znano je, da ti kraji črpajo vodo iz lokalnih vodnjakov, ki imajo pomanjkljivo tehnično opremo in so v stalni nevarnosti infiltracije talnega vodovoda po odpadnih vodah. Razen tega pa tudi ne vsebujejo zadostnih količin

- Legenda:
- A: Klavnica in predelovalnica mesa
 - B: Sloventja Sadje
 - C: Obrat za proizvodnjo namakalnih naprav
 - D: Prostor, rezerviran za novo industrijo
 - DI: Tovarna sadnih sokov

voda. Nova industrijska podjetja v Zalogu bodo zaradi velike potrebe po vodi napeljala. 4.200 m vodovoda, ki bo teklo od vodarne v Hrastju, skozi naselja v Hrastju, Sneberje, Zg. in Sp. Zadobrovo. Prvi sektor tega vodovoda, dolg 2000 m bo opremljen s cevmi dve sto pedeset milimetrov premera. Drugi sektor dolg 2.200 m pa s cevmi 150 m/m premera. Precejšnjo korist bo od te napeljava lahko imela tudi bolnišnica v Polju. Odeop od novega vodovoda v Sneberju proti Polju bo pomemben idealno rešitev vodovodnega vprašanja bolnišnice.

Predvidena kanalizacija bo odvajala vso vodo v Ljubljano, obenem pa bo služila tudi za kanalizacijo Zaloga kot zbiralni kanal ob glavni cesti.

Zamisel moderne mesne industrije in navedenih podjetij v Zalogu, se torej spreminja v stvarnost. Želimo, da bi Glavna zadruga zveza ta dela pripeljala do konca, saj bodo tudi objekti zaradi svojih visoko sanitarnih in tehničnih sposobnosti pomenili prelomnico na tem področju naše prehranske industrije. Upajmo, da bomo drugo leto, ko bo Ljubljana slavila 10. letnico svobode, imeli te objekte že pod streho.

KULTURNI RAZGLEDI MIŠKO KRANJEC: Štiri novele

Koprška »Primorska založba« je v svoji zbirki slovenskih pesnikov in pisateljev izdala štiri novele Miška Kranjca. Zgodbe so ponatisnjene iz knjig in revij, a zato niso nič manj dobrodošle. Posebej, ker so zaradi razmeroma nizke cene dostopne vsakemu nakupovalcu.

Urednik knjige ni slabo izbiral med obsebnim delom pisatelja. Zato zapusti knjiga bralcu enoten vtis in sebi zaključene zbirke. Iz nje je prav lahko spoznati vse lastnosti Kranjčevega pisanja v njegovem prvem, predvojnem obdobju. Res, novela, ki nosi naslov »Majhne so te stvari«, je bila natisnjena šele po vojni, vendar je uglasena na isto temo kot ostale, namreč na temo socialne problematike »malega« človeka v predprilski Jugoslaviji. Način, s katerim se avtor te problematike loteva, je diskreten in nevsljiv. Zato v knjigi ne najdemo analize družbe, v ožjem pomenu tega izraza, temveč analizo človeka v tej družbi, zgodbo njegovih težav, stremljenj, bojev in hrepenenj. Popisi kmetske bede v Prekmurju ostajajo morda prav zato lahko še vedno pretrsejo bralca.

V »Kajti Kustecovi«, zgodbi, ki vsebuje toliko usodnih dogodivštev, da bi samo ti dogodki mogli napolniti strani obsežne družinske kronike ali pa romana, je fabula skržena na skop prikaz najnujnejših pripetljivost, prav tistih, ki naj bi čim bolj nazorno upodobili tesnobo, razbito in razdvojeno življenje družine sezonskih delavcev. Osebe prihajajo in odhajajo, moške puščajo za seboj nosne žene, lačne in nepreskrbljene otroke in starce, ki naj bi skrbeli za red pri hiši. Usoda jih z neizogibno vezanostjo žene iz kraja v kraj, domov in spet proč od doma, tako kot v lični povesti o pričakovanju in hrepenenju dveh starčkov, v »Grihac« žene nemir maledga potepuha Draša po neskončnih prekmurskih cestah. Ljudje so ujeti v začaran krog lastne nesvobode, upajo v prihodnost, a ne morejo ničesar storiti zanjo. Prisiljeni so sprejemati življenje povsem brezpogojno nase; ne Klepec Andrej (»Majhne so te stvari«), ne Kati Kustecova, ne njen mož, ne kdo drugi ne more uveljaviti svoje volje. Le »Rezonja« je ves drugi. Morda je ta poleg Magdiča v Kranjčevem romanu »Os živ-

ljenja« sploh edina, res vse-skozi aktivna oseba. Toda njegova dejavnost je neegalna, protizakonika. Kriminal, s katerim rešuje sebe in svoje pred konkretno družbeno situacijo, je zato zanj le delna rešitev, odkar je prikril zaboj z denarjem, nima več miru. Legalni, uradni pravici je tudi tu zadoščeno, in če je Rezonja pobežal pred kaznjajo, se svoji usodi vendarle ni mogel izogniti.

S svojo skromno in tiho preprostostjo, zavzema zgodba »Majhne so te stvari« prav gotovo najvidnejše mesto med novelami. Zgodba preprostelega uradnika je tako zelo intimna, neposredna in pristna, da ni danes prav go-

tovo nič manj učinkovita kot pred leti. Skrb za vzgojo hčera in mirno, drobno udobje v družini je pravzaprav vse, kar se v zgodbi pripeti. Toda drobna razočaranja in majhna doživljaja so popisana tako, kot da gre za najbolj usodne velike dogodke. V resnici to tudi so, vsaj za posameznika, za človeka, ki svojo usodo, če je še tako brezpomembna, doživlja kot »vse«, za kar se bori in zaradi česar mora trpeti. Prav zaradi tega človeka, ki je v središču pisateljeve pozornosti, je knjiga vredna branja. Vredna, da jo vzamemo v roke in preberemo. Ne samo enkrat, morda dvakrat, morda celo večkrat. Marjan Jerše

sfilm SKEGA PLATNA ... in v začetku je bil greh

Kdor bi iskal v tem največjem Capovem filmu Maupassanta, bi ga iskal zaman. Res je sicer, da je režiser Cap kot scenarist vzjel za predlogo Maupassantovo novelo »Vzročnik« kmečke dekle, vendar pa je od nje ohranil samo golo fabulo, ki jo je v scenariju — pač licenčna filmica — tudi po svoje predelal, dodal nekatere nove tipe, tako gospodarje novega časa, kmetov, ki so bili odmlinili, Maupassant pa nam ostane zgodba kmečke dekle Roze (Ruth Niehaus) in zapeljivca Marka (Peter Carsten) ter gospodarja (Viktor Staal) vendar filmsko enovita, pretresljiva in človeška ljub premenjenih nekam napačnih pojmovanem naturalizmu in lokalni ter časovni neutrujenosti v odnosu na Maupassantovo predlogo. Edino zgodbo (Viktor Staal) se je od Maupassantovega lika najkrotak, njegova dramaturgija in končno filmska realizacija sama. Seveda pa je drugo vprašanje upravičenost takega postopka, po sebi pa kaže, da avtorja, ki pomeni v svetovni književnosti veliko ime, »veliko umetnost. To vidimo že v delstvu, da ni Francozi, ki brez dvoma radi posegajo po filmizaciji svojih lastnih del, Maupassant kaj neradi sponimo in spominimo se samo ljudstva in njegovega občinstva. Filmica znamenitega režiserja Rezonja »Nedejski izlet«, ki je prav tako posnet po Maupassantovi noveli.

Čapovemu filmu so mračne obale Britagije in njena zvezna zamenjava obale sredozemskega Jadrana, konkretno Koprsko, za kmete, katerih drama se odvija na platnu, pa točno ne ve, kaj so kakšne narodnosti in nismo si niti tako jasno niti s časom. Ostala je gola zgodba brez Maupassanta, delno prav po nekak sentimentalni in v nekem čudnem in napačnem Capovem pojmovanju Maupassantovega naravnost in brutalno. Problematično Roze in njenega peljivca hlapca Marka je Cap prikazal zgolj na živalsko-seksualni podlagi, ki jo je podkreplil z nepredim prikazovanjem naskoka žrebec na kobilu in rojstvo Rozinje nezakonike konjice. Ti prizori so sicer domisljeni, vzporedno potrjujejo ritmično kmečke ljubezni z živalsko plodovitostjo, vendar bi moral režiser prav pri tem svojem naturalizmu najti več mere in čistejšega umetniškega okusa.

Če bi si siab film. V filmskem smislu celo dober, kljub nekaterim zgrešenim in popolnoma nepotrebnim scenam, o katerih bomo še govorili. Če torej odmlinili Maupassant na nam ostane zgodba kmečke dekle Roze (Ruth Niehaus) in zapeljivca Marka (Peter Carsten) ter gospodarja (Viktor Staal) vendar filmsko enovita, pretresljiva in človeška ljub premenjenih nekam napačnih pojmovanem naturalizmu in lokalni ter časovni neutrujenosti v odnosu na Maupassantovo predlogo. Edino zgodbo (Viktor Staal) se je od Maupassantovega lika najkrotak, njegova dramaturgija in končno filmska realizacija sama. Seveda pa je drugo vprašanje upravičenost takega postopka, po sebi pa kaže, da avtorja, ki pomeni v svetovni književnosti veliko ime, »veliko umetnost. To vidimo že v delstvu, da ni Francozi, ki brez dvoma radi posegajo po filmizaciji svojih lastnih del, Maupassant kaj neradi sponimo in spominimo se samo ljudstva in njegovega občinstva. Filmica znamenitega režiserja Rezonja »Nedejski izlet«, ki je prav tako posnet po Maupassantovi noveli.

Čapovemu filmu so mračne obale Britagije in njena zvezna zamenjava obale sredozemskega Jadrana, konkretno Koprsko, za kmete, katerih drama se odvija na platnu, pa točno ne ve, kaj so kakšne narodnosti in nismo si niti tako jasno niti s časom. Ostala je gola zgodba brez Maupassanta, delno prav po nekak sentimentalni in v nekem čudnem in napačnem Capovem pojmovanju Maupassantovega naravnost in brutalno. Problematično Roze in njenega peljivca hlapca Marka je Cap prikazal zgolj na živalsko-seksualni podlagi, ki jo je podkreplil z nepredim prikazovanjem naskoka žrebec na kobilu in rojstvo Rozinje nezakonike konjice. Ti prizori so sicer domisljeni, vzporedno potrjujejo ritmično kmečke ljubezni z živalsko plodovitostjo, vendar bi moral režiser prav pri tem svojem naturalizmu najti več mere in čistejšega umetniškega okusa.

Iz razgovora z gledališkim občinstvom v Celju

V zgodovini delovanja naših gledališč je bil to že drugi razgovor ansambla z gledališkim občinstvom. Kakor prvega pred petimi leti, tako je tudi drugega v isti leti, tako je tudi drugi, skrbno pripravilo Celjsko mestno gledališče.

Ne glede na to, da je bil tudi datum razgovora izbran zelo ugodno, zlasti s stališča gledališča, saj se je vršil še pod živim vtisom uspeha gostovanja Celjano v Beogradu, je pobuda gledališča, da se pogovori s svojim občinstvom o svojem delu, vredna vse pozornosti in priznanja.

Na željo vodstva Celjskega gledališča je razgovor predvsem obravnaval gledališče kot umetniško ustanovo, nadalje gledališče kot družbeno ustanovo in končno gledališče, proti kateremu ima baje del celjskega prebivalstva neke pomisleke. Žal, razgovor ni zajel

kritike, mislim, da je to, ki srečujemo v revijah, časopisih, radu itd. in ki je prav tako sestavni del gledališkega udejstvovanja.

Razgovor je potrdil, da je Celjsko gledališče v težnji, da po stane sodobna umetniška ustanova in bistveni sestavni člen v spletnem slovenskem gledališkem udejstvovanju, doseglo zlasti v minulnem letu zavidljiv korak naprej. Edine pripombe so se nanašale na »Kobilica«, češ da je s svojo realistično vsebino bolj škodovala, kakor pa koristila vzgoji mladih ljudi. Pomisleki in pripombe so bile izrečene tudi na letošnji repertoar in so se nanašale zlasti na ljudsko odrom, so je pokazalo ljudskim odrom, saj bi s tem kraj kot neumestno, saj bi s tem kraj in odločno stopa naprej.

Posebno poglavje je razprave je rodilo vprašanje, kaj storiti in kje tisti krivda, da celjski delavci v razmeroma majhnem številu obiskujejo gledališke predstave. Razgovor je pokazal, da gledališče samo ne nosi krivde za to, če je odziv delavcev v gledališču nezadovoljiv. Niti ni ovira za to, stanje zahtevni in razmeroma težak repertoar. Gostovanja Celjskega gledališča v industrijskih krajih celjskega okraja so pokazala, da so tamošnji delavci v velikim zanimanjem in zadovoljstvu sprejeli in razumeli tudi »težko« drama. Kaj torej? Ali jih traja razkošna opremljena nočna gledališka, ali kaj drugega? Delno bi temu vprašanju lahko pridrli. Razgovor je pa na to vprašanje odgovoril še tako, da je slab odziv celjskih delavcev v gledališču odraz tega, da sam še ne niti čutila potrebo po življenju v gledališču. Je pa še nekaj drugega. Dokler bodo pri tem dejstvu stali ob strani sindikalne organizacije ter osnovne organizacije Zveze komunistov ter dokler ne bodo same začele borbo z zaostajajo in dokler same ne bodo navajale svojih članov v gledališki predstavami, tako dolgo bomo takšno stanje le upogovarjali, zboljšanja pa nikjer zabeležili.

Razmišljanja pred izložbami v središču Ljubljane

Zadnje pocenitve, ki prihajajo pred izložbe in v trgovine radovedne, pa tudi resne kupce, so nalezle med potrošniki na kaj različno oceno. Nekateri opravijo z njimi z ložerne kretajo roke, češ nič posebnega, drugi se glede na primere očitno prevlekle različne med prejšnjo višjo in novo nižjo ceno nevoljni, ker se jim zdi spričo tega njihova kupna moč dokaj ne sigurna, tretji pa jemljejo vse to dogajanje tako, kakor je prav: posledica šele začete akcije za znižanje cen se že kaže v tem, da se je naglo naraščanje cen zadnjih mesecev ustilo in da se smemo nadejati le gledati na to akcijo kot na začetek spoznanja in resnega prizadevanja prav vse naše skušnjo za solidnejšo politiko cen.

Se najbolj se pozna pri čevlji

Če greste v Ljubljani po Kardeljevi, Copovi, Stritarjevi, Miklošičevi, Gosposvetiški in Titovi cesti — torej skozi ulice najbožjega središča — in se ustavite pred izložbami prodajalnih obratov, vidite, da se je obutev kar precej pocenila. Na primer pri »Zariji« v Kardeljevi ulici; prva številka je stara, druga je nova nižja cena, tako v vsem tem sestavku: moški nizki čevlji 4160, 3800; 5120, 5020; 3650, 2980; 3730, 2900; 4510, 3100; 4500, 3500; moški goljzarji: 5200, 4500; 4700, 4500; ženski nizki čevlji: 2500, 2000; 2000, 2500; 4000, 2500 (črni semiš); visoki rjavi se: 4000, 3500; visoki rjavi čevlji: 4800; 4700, 4500; ženski nizki čevlji: 3900, 4700, 4100; visoki boki rjavi (skorenjčki): 6500, 4900. Isto velja za »Astru« v tej ulici in za »Eli« (v Nazorjevi ulici).

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

Kar se tiče tekstila, so pocenitve redke in z majhnimi izjemami skoraj le simbolične. Bolj so posledica dobre volje posamezne trgovine, pokazati pripraviljenost za pocenitev, kakor pocenitev, ki bi se potrošnikom res poznala. Za tem tedi lahko tudi psihološka presoja trgovskega predstava, ki ve, da se bo kupec prej ustavi, pred izložbo s prečrtanimi cenami, kakor pred tako, kjer tega ni; s tem pa se poveča tudi verjetnost, da bo kupec le stopil v prodajalno in kupil to ali ono. Na primer pri »Biserki« v Nazorjevi ulici so se na primer moške spodnje hlače pocenile od 280 na 940 in od 940 na 920; šal od 580 na 585; pižame od 275 na 270 in od 2900 na 2930; garniture (srajca in spodnje hlače) od 750 na 4000; letno visoke cene 4090 na 4010; srajca od 1695 na 1665. V nasprotju s tem je pocenitev nekih »Toper-srajc« od 1866 na 1370 tako velika,

Gospodinske potrebščine — brez cene

Poglejmo še tipično gospodinske predmete. Tu prednjači z nekaterimi Nama. Kuhinjski noži, ki so stali prej 2020, 1040, 520, 445 in 145, stanejo sedaj 1590, 740, 420, 320 in 70 din. Kuhinjska tehtnica (manjša) je se pocenila od 3700 na 2800 milinček za kavo pa od 440 na 250. Tudi kjučavnice so šle precej dol, in sicer od 415, 400, 373 in 170 na 350, 300, 250 in 90. Majhen kuhinjski s posodico, ki je bil prej po 1025, je sedaj 750. Cene posodi so ostale, s to je sploh križ. Kaže, da se doletča, po kateri je označevanje v izlo-

Sklep

Sedeč po pocenitvah drugje, zlasti v Zagrebu, za katerega smo brali, da se je posamezno metrsko blago pocenilo tudi za 1000 din pri mestu in celo več, lahko rečemo, da so ljubljanski uspehi na tem področju doslej skromni in da je zajela pocenitev samo zelo majhen del vsakdanjih potrebščin. Verjetno je, kar trdi ljubljanska trgovina sama, namreč, da so njene kalkulacije tako napačne, da ne dopuščajo šarenja, ki bi se utegnulo slabo kontakti za marsikatero podjetje. To verjetnost bo lahko dokazala ali ovrgla posebna komisija ljubljanske mestne inšpekcije tržišča, ki se pregleduje trgovske kalkulacije. Bilo bi koristno, če bi kaj več o tem izvedela tudi javnost. Dotlej bi bilo prav, da trgovina nadaljuje v mejah resnih možnosti, kar je zaželeno, da se pri vsaki priložnosti, da je pravilno kupec pravzaprav v njenih rokah; če bi se zganila, bi se poznale pocenitve iste druge, in fr.

Gospodarske vesti

Indijska korporacija za industrijski razvoj. V Indiji so ustanovili Nacionalno korporacijo za industrijski razvoj, v kateri je direktno udeležena tudi indijska vlada. Korporacija bo registrirana v Delhiju kot privatna delniška družba z začetnim kapitalom 10 milijonov rupij. Predsednik korporacije bo indijski minister za trgovino in industrijo. Naloga korporacije bo, da pomaga pri preučevanju načrtov in preskrbovanju tehničnih uslug ter investicij, ki so potrebne, da se gradbeni načrti izvedejo. Financiranje posameznih industrij bo postranska naloga korporacije.

izvajalci tekstila brdiko pritoževali nad »neskrupulozno« japonsko konkurenco na britanskem tržišču. Zastopnik Japonske je izjavil, da upa, da bodo ti razgovori koristni za »konstruktivno in praktično rešitev nespornost«. — Podobne razgovore bo nato japonska delegacija imela tudi s francoskimi industrijalci.

Nadprodukcija v francoski premovalni industriji. Spriču neugodnega položaja na francoskem tržišču premovala se utegne zgoditi, da bo francoska uprava za premoval (Charbonage de France) ta mesec ustavila delo v francoskih premovalnikih se za 2 dni (poleg nedelje). S tem bi se število dni, ko se letos v premovalnikih ni delalo, povečalo na 9.

Promet skozi Sueški prekop. Meseca avgusta je šlo skozi prekop 1093 ladij s skupno tonažo 8,613.000 ton, kar predstavlja glede na število ladij povečanje za 4,2%, glede na tonažo pa za 11,9%. Na prvem mestu so ladje pod britansko zastavo, za njimi pa norveške, liberijske in francoske ladje. Lani je zavzela Francija tretje mesto.

Pocenitev avtomobilov v Zahodni Nemčiji. Pomožni obrati italijanske družbe »Fiat« v Zahodni Nemčiji so objavili znižanje cen za standardni model novega avtomobila »1100 — Sedan« s 4 vrati. Pocenitev znaša 340 DM, tako da stane sedaj tak avtomobil 5580 DM.

Porast industrijske proizvodnje v Zahodni Nemčiji. Po podatkih nemškega ministrstva za gospodarstvo se je industrijska proizvodnja v Zahodni Nemčiji septembra povečala za 8,2%. Indeks proizvodnje, na bazi 1936 = 100, se je povečal od 171,4 na 183,5. Predstavnik ministrstva je dodal, da se bo industrijska proizvodnja po vsem sodeč povečala tudi v oktobru in novembru. Največje povečanje — namreč 15,9% — je bilo doseženo na področju kapitalnih dobrin. To povečanje industrijske proizvodnje je posebno pomembno glede na bližnje stroške za oborožitev in glede na nameravano reformo taksnega sistema.

V Manchestru so se začeli razgovori med zastopniki japonske in britanske tekstilne industrije. Zadnji čas so se britanski pro-

VTIHOTAPLJENO BLAGO

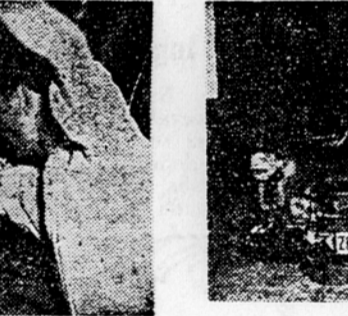
Med tujimi turisti, ki prihajajo v Jugoslavijo, je tudi precej takih, ki prinašajo s seboj — eni v manjši, drugi v večjih množinah — najrazličnejše črnoberzijsko blago. Toda poleg tega so se v zadnji polovici tega leta orientirali na Jugoslavijo tudi

rov. Začuden povedo, da se jim ni niti sanjalo, kaj so vozili v svojem avtomobilu.

Mislim, da se po vsem tem ni treba več čuditi, od kod nekaterim tujim »turistom« toliko denarja, da ga na veliko zapravljajo po naših najdražjih gostiščih. Zato bi bila

pri nas zapravijo. Gotovo bi bila prva številka silno mala, le majhen odstotek nasproti drugi.

Na sliki vidite moderno limuzino, ki je služila za tihotapljenje enemu izmed tujih »turistov«. V njej so našli cariniki usnjen kovček, poln ur

silno zanimiva statistika o in drugih prekupčevalskih tem, koliko naših dinarjev nakupijo tuj turisti po redni poti in koliko jih dejansko

priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

»močnejši mednarodni trgovci, ki imajo svoja središča na Dunaju in v Trstu. Saj skoraj ne mine več dan, da ne bi imeli naši cariniki opraviti vsaj z enim takih primerov. V nekaj zadnjih mesecih so naši cariniki organi zaplenili 18 avtomobilov, ki so služili za tihotapljenje, 4.832 ročnih ur, okrog 10.000 nalivnih peres, kemičnih in patentnih svinčnikov, okrog 544.710 britvic, 50 kg kamenčkov za vžigalnice, 1.021 ženskih nožev, 181 kg ogrlice, brošk in drugega nakita, 241 kompletov igralnih kart ter še mnogo raznih drugih predmetov.

Za carinske prekrške so morali ti tuj »turisti« plačati okrog 2.265.000 dinarjev kazni. Za prevoz omenjenega tihotapskega blaga se poslužujejo tihotapci najrazličnejših zelo premetno izbranih krivdališč. V avtomobilih imajo posebne skrivne predale, dvojno dno, stransko ali v sedežih ali v kolesih ali v temu naši cariniki organi odkrijejo skrivno tihotapljeno blago, se navadno tihotapci poslužujejo skrajno navilnih izgovor-

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

Priloga: (Peko) na Miklošičevi, (Tromostovje) pri Tromostovju in (Borovo) na Titovi.

KESEDANJE PODRUŽNICE ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V GORNJI RADGONI

Zakon o odpravi viničarskih razmer bo treba izpopolniti

Pred dnevi je bilo II. zasedanje podružnice socialnega zavarovanja v Gor. Radgoni, na katerem je 22 delegatov zastopalo 235 zavarovancev podružnice, ki obsega občine Apače, Radgona, Videm, Radenci in Ivanjci. To področje, ki bo tvorilo bodočo gornjeradgonsko komunobu v pogledu socialnega zavarovanja v vseh pristojnih postih opravljal razširjena podružnica, ki je tudi v minulem poletju svojo nalogo dobro opravljala. K izboljšanju dela so mnogo pripomogli odbori socialnega zavarovanja po podjetjih in ustanovah, pa tudi upravni odbor je v glavnem dobro opravljal svoje naloge.

Povprečni mesečni izdatki so dosegli 7.500.000 din, pri čemer prevladuje dodatek za otroke in pokojnine. Največ zavarovancev je zaposlenih v poljedelstvu odt. v kmetijstvu, medtem ko je v industriji na drugem mestu s 433 zavarovanci, ostali pa so zaposleni v obrti, gostinstvu, trgovini itd. V letošnjem prvem polletju je precej naraslo število zavarovancev v socialističnem in tudi privatnem sektorju. Iz pomnila upravnik podružnice je bilo razvidno, da je glede na republiško povprečje relativno manjši odstotek bolniških staležev in to 2,83%, ki je tudi v okvirnem merilu za 2,23% nižji od povprečja. Precejšnje število nezgod, zlasti obolenj je bilo na vinogradniškem gospodarstvu v Gor. Radgoni in bo treba tudi v bodoče voditi več kontrole nad prekomernim izkoriščanjem fondov socialnega zavarovanja. Neupravičena izplačila dolguje tudi kmetijsko gospodarstvo v Činčih in Vinogradniško gospodarstvo na Kapeli.

Na radgonskem področju je tudi prečala ureditev zavarovanja vinogradniških delavcev, ki so zaposleni v vinogradnih avstrijskih dvovalstnikih, ki o socialnem zavarovanju naših delavcev nečejo ničesar slišati, da se zakon o odpravi viničarskih odnosov za bivevine viničarje izboljšanje odpravil. Zastopniki iz Kapele, Radenci in Jančevca vrha so v diskusiji prikazali težak socialni položaj nekaterih bivših viničarjev, ki so v viničarjih, katere so lastniki s sodnimi postopki dobili nazaj in so sedaj ti viničarji brez zaposlitve, ker jim država posestvo ne more zaposliti, kmetje jim zaradi odprave viničarskih odnosov ne dajo zaposlitve odnosedno jih izseljujejo iz koč. Delegat tov. Jurež iz Radence je ugotavljal, da ima zakon o odpravi viničarskih in podobnih razmer zaradi nepopolnosti mnogo slabih strani, ki prizadejajo viničarje. Skupščina je ob koncu sprejela nekaj sklepov med

katerimi je tudi sklep o prenosu vseh poslov iz socialnega zavarovanja na podružnice, o uvedbi študija novih predpisov iz zakonodaje socialnega zavarovanja. Ob koncu je bil izpopolnjen

Z OBCEGA ZBORA DRUŠTVA UČITELJEV NA GORIškem

Učitelji za kulturno-prosvetno delo na vasi

Te dni je bil v Novi Gorici občini zbor sindikalne organizacije Društva učiteljev v goriškem okraju, ki se ga je udeležilo nad dve sto učiteljev in tudi učiteljice. Na zboru so govorili o delu sindikalne organizacije, o družbenem upravljanju na šolah, o komunah in drugem.

Delo organizacije je v zadnjem letu kljub nekaterim slabostim rodilo lepe uspehe. Učitelji so imeli po svojih skupinah študije, v katerih so si izmenjavali misli o predavanju znanja učencem, kar je zlasti mladim učiteljem olajšalo delo. Učitelji so mnogo prespevali tudi h kulturno-prosvetnemu delu na vasi. Ob njihovem sodelovanju je prišla na vasi oder marsikatera uprizoritev. Ob praznovah državnih in občinskih praznikov so prav tako prispevali svoj delež. Poleg tega so učitelji predavali v zdravstveno svetnih in gospodinskih tečajih ter v kmečke nadaljevalnih šolah. Lahko trdimo, da je bilo učitelstvo, razen redkih izjem, nosilec kulturno-prosvetnega dela na vasi in da so vsa kvaška prosvetna društva našla pri njem vso pomoč in razumevanje.

Tudi v materialnem oziru so za šolstvo v tem razdobju storili več kakor preje. Za potrebe šolstva so v zadnjem času smotno porabili 120 milijonov din. Novo sodobno šolo so zgradili v Cerovcu v Goriških Brdih. Obnovili pa so šole v Smartnem, Golem Brdu, na Ajševici, Prvačini, Podmanosu in drugod. Nove šole gradijo še v Ajdovščini in Lokovcu. Letos dobiva štipendije 700 dijakov

nižjih, srednjih in visokih šol. Medtem ko je lani iz goriškega okraja študiralo na univerzi le 47 studentov, jih letos študira že 100.

Solske odbore so ustanovili na Goriškem že na vseh osnovnih šolah. V razpravi o družbenem upravljanju na šolah pa so ugotovili, da so občinski ljudski odbori prelahko vzeli v roke ustanavljanje šolskih odborov, saj v ta namen niso sklicevali zborov volivcev. Ponekod so te odbore enostavno kar imenovali, v najboljšem primeru pa so to delo opravile organizacije Socialistične zveze tako, da so na množičnem sestanku izbrale zastopnike v šolski odbor. Nadalje so v razpravi prajali, ker so letos brez prejšnje politične priprave združevali enooddelčne šole v več oddelčne, kar je povzročilo po nekaterih vaseh precej nezadovoljstva, ki bi se odpadlo, če bi ljudi in starše prej seznanili s tem. Nadalje so bili mnenja, naj bi učitelji pripravili, ki imajo za seboj že dveletno prakso na šoli, pihiteli s strokovnimi izpiti. Končno so sklenili, da si bodo še nadalje izpopolnjevali in širili svoje strokovno in politično obzorje.

Toda nel Sama beseda organa LM v tem primeru vse ne more odločiti. Tov. Kinceljevo poznamo kot vestno in pošteno uslužbenko na pošti, ki si je zaslužila malo drugačen pokol. Zato za ovrženje njenih obtožb je skupina obsojnih članov LM v tem primeru vse ne more odločiti. Tov. Kinceljevo poznamo kot vestno in pošteno uslužbenko na pošti, ki si je zaslužila malo drugačen pokol. Zato za ovrženje njenih obtožb je skupina obsojnih članov LM v tem primeru vse ne more odločiti.

Martin Trobina - 90-letnik

Danes stavi svoj 90. rojstni dan tov. Martin Trobina, doma iz Saleške doline. Dobo do prve svetovne vojne je preživel na Primorskem, kjer je storil mnogo dobrega v korist tamkajšnjega ljudstva. Zato ga je ljudstvo tudi vzljubilo. Bil je vsesokoli zaveden Slovenec. Vrsto let je sodeloval v kulturnih in prosvetnih društvih v Trstu in Slovenskem Primorju, predvsem sta mu bili pri srcu petje in glasba. Njemu se moramo zahvaliti za marsikatero slovensko pesem, ki je v teh krajih došla in bodrila Slovence.

Kobarid se razvija v industrijsko-gospodarsko središče

Nekdanje italijanske vojašnice služijo za izobraževalne ustanove

Kobarid, ki je bil ves čas italijanske okupacije le nepomemben gospodarski pasiven kraj, se je začel kmalu po osvoboditvi razvijati v industrijsko-gospodarsko središče, ki se čedalje bolj uveljavlja. V vsej dobi italijanske okupacije so zgradili samo primitivno opekarino in ribogojnico, kamor so se hodili za bavati videmski mogotci. Poleg tega so zgradili tudi več vojaških objektov.

Po osvoboditvi pa je stopil Kobarid na drugo pot. Kot prvo so razširili že obstoječo primitivno opekarino, kar je predvsem zaslug sedanjega direktorja Ivana Podreke. Opekarino bodo v bodoče še razširili, tako da bo svojo proizvodnjo povečala še za novih 100%. Vse nekdanje vojaške objekte je začela naša ljudska oblast preurejati v gospodarske in kulturne zgradbe. Sredi Kobarida je nastala iz kasarn moderna tovarna igel in kovinske galanterije. Ta tovarna zaposluje

nove planinske staje in mlekarino na planini Idrsko, v teku pa je tudi gradnja staj in mlekarne na planini Sapnik. Pripravljajo se obnoviti mlekarne in gradnjo vodovoda na planini Svino ter gradnjo novih staj na livški planini Matajur. Pri vsem tem delu bodo pomagali tudi člani kmetijskih združenj.

S pomočjo okrajnega ljudskega odbora so letos obnovili šolo v Jevškcu, obnavljajo jo pa še šole na Livku in v Borjani ter gimnazij in osnovno šolo v Kobaridu. Novo šolo gradijo na Vrsnem. V načrtih imajo še obnovo šol v Drežnici, Krnu in Kredu. Nadalje si hočejo urediti sejmističe v Kobaridu, nadaljevati gradnjo ceste Vrsno-Krn in Avsa - Jevšček, urediti kanalizacijo v Sužidu in Smasti ter zgraditi nove vodovode v Avsi, Jevškcu in na Svinem. Tudi regulacijo potoka Šjaka in Nadiže pri Ročici imajo v načrtu. Dokončno urejujejo kulturne domove v Kobaridu, Idrskem in Kredu, nujna pa bi bila tudi ureditev dvoran vsaj v Drežnici, Livku in Smasti.

Takim ljudem je treba stopiti na prste

Pred kratkim je v Senjurju zavlado silno ogorčenje in negotovnanje ob skrajno brezobzirnem in obsojnjem vrednem dejanju Rozbe Skočirjeve iz Senjurja, ki je svoje podnajemnice, upokojenke tov. Kinceljevo nasilno izpraznila s sobo in jo pogrnala na cesto. Nič manjše pa ni bilo tazočarjanje ob ravnodušnosti organov LM, ki sprva sploh niso hoteli reagirati, kasneje pa izjavili, da nezakonito in skrajno brezobzirno dejanje Skočirjeve sploh ni kaznivno in se njih ne tiče.

Senjurčani pa si za primer razlagamo drugače. V času, ko je vso stanovanjsko politiko v trgu vodila še stanovanjska komisija, je Skočirjeva z vso naglico in prekanjenostjo poklicala v stanovanje tov. Kinceljevo, ki ji je čez noč postala »draga«, kot sestra. Ko pa je pred kratkim izšel zakonski predpis, ki daje prvotnim lastnikom pravico, da svoobodno oddajajo stanovanja v najem, je prej »iskreno ljubljena in draga« Minika Kinceljeva postala Skočirjeve odtod in se je ta hotela čimprej znebiti neljubne stanovalkinje. Tov. Kinceljeva je to spoznala in zaprosila stanovanjsko upravo za novo stanovanje, žal pa zaman. Tako je tov. Kinceljeva čakala, dokler je niso pogrnali na cesto. O samem načinu, kako prebrisanje je Skočirjeva vse to pripravila, bi se dalo pisati, povedano naj bo samo to, da se je Skočirjeva obnašala skrajno hinavsko. Na sam dan dejanja je skupina nasmejanih in prečernih ljudi, ki jih je najela Skočirjeva, znosila nemotno tov. Kinceljevo pohiitvo na hodnik, s pripombo, da gre to pot za res.

Ob vsem tem se sprašujemo: čemu imamo v trgu LM. Menda ne zato, da daje potubo ljudem, ki je Skočirjeva, ki je to pot jasno pokazala, kako beden je njen socialni čut in kako brezobziren je njen odnos do sojudi.

Toda nel Sama beseda organa LM v tem primeru vse ne more odločiti. Tov. Kinceljevo poznamo kot vestno in pošteno uslužbenko na pošti, ki si je zaslužila malo drugačen pokol. Zato za ovrženje njenih obtožb je skupina obsojnih članov LM v tem primeru vse ne more odločiti.

Martin Trobina - 90-letnik

Danes stavi svoj 90. rojstni dan tov. Martin Trobina, doma iz Saleške doline. Dobo do prve svetovne vojne je preživel na Primorskem, kjer je storil mnogo dobrega v korist tamkajšnjega ljudstva. Zato ga je ljudstvo tudi vzljubilo. Bil je vsesokoli zaveden Slovenec. Vrsto let je sodeloval v kulturnih in prosvetnih društvih v Trstu in Slovenskem Primorju, predvsem sta mu bili pri srcu petje in glasba. Njemu se moramo zahvaliti za marsikatero slovensko pesem, ki je v teh krajih došla in bodrila Slovence.

S'pork

MEDNARODNO NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Pred odločitvami v mešanih in moških parih

Beograd, 8. nov. Na mednarodnem namiznoteniškem prvenstvu Jugoslavije so danes dalje tekmovali mešani pari. Rezultati v glavnem niso presenetljivi.

Med drugimi je par Dolinar-Wertl premagal par Rakell-Vrbavac 3:0, par Szentesi-Koovian

Anglež Leach

dvojico Kraslić-Urek 3:0, par Harastosi-Roseanu dvojico Gabrić-Vrzić 3:0, par Harangozo-R. Rowe dvojico Gantner-Zeiler 3:0 in dvojico Just-Pritzi naš par Voigrinc-Covberg 3:0. V četrtfinalu sta zmagala par Dolinar-Wertl nad dvojico Gyetvai-Nikolić 3:0 ter Harangozo-R. Rowe nad švedskim parom Flisberg-Tegner 3:0, prav tako pa bosta igrala dalje tudi še Leach-D. Rowe, ker sta izločila avstrijsko dvojico Just-Pritzi 3:0.

V četrtfinalu tekmovala moških parov sta Gantner-Barlovič brez borbe opravila z dvojico Gabrić-Marković, medtem ko je v polfinalu angleško-švedski par Leach-Covberg brez težave premagal romunsko-jugoslovanski par Gantner-Barlovič 3:0. Drugi finalist v tem tekmovalju je dvojica Harangozo-Dolinar, ki je prav tako brez borbe dobila dvojico z našima igralcema Vogrincom in Uzoricem.

Bela žogica osvaja celjsko mladino

Po nekajletnem presledku je bilo še le pred kratkim ustanovljeno delavsko športno društvo Svoboda, ki je v svoji delokrog zajelo še namiznoteniško sekcijo, »politikov« se nekaj let pri sindikalnih podružnicah. Za začetek je namiznoteniška sekcija pripravila

Kaj je s telovadnim domom v Sežani?

Ze nekaj mesecev počivalo dela pri gradnji telovadnega doma v Sežani. Potrebna je samo še notranja oprema in dom bi bil lahko že služil namenu. Kakor smo pred nedavnim poročali, sta bila dva večja in dva manjša prostora urejena za začasne šolske sobe višje gimnazije, dokler ne bo dograjeno novo gimnazijsko poslopje. Tako morajo člani TVD Partizan še vedno vaditi v improvizirani telovadnici, kjer je bilo nekje sklopišče mestne vrtinarje.

JESIŠKI PARTIZANI PRIDNO VADIJO

Telovadci na Jesenicah ne držijo križem rok, ves pa je da je med njimi največ naščajo, pionirjev in mladine, mnogo premalo pa članov in članic. Dolgo se je morala uprava TVD Partizana na Jesenicah truditi, da je uredila svoje vrste in pritegnila vanje tudi nekaj starih aktivnih telovadcev, ki so prislojili mlademu rodu na pomoč. Toda vse to še vedno ni dovolj. Spričo velikega priliva mladine vseh letnikov obojega spola bo treba število vodočaja kadra še povečati.

MERIJA ZAKOTNIK ROJ. ZAKOTNIK

K večnemu počitku jo bomo spremlili v sredo, 10. nov. 1954 ob 16. uri iz hiše žalosti Koseze-Draga št. 48 na pokopališče v Dravljah. Ljubljana, Koseze, Draga, 7. nov. 1954. Zalujoci: mož Anton, hčerka Marija por. Avšič, zet Lojze, vnuki Lojze, Tone, Bogomila, sestre Ančka, Ivana, Leni — in ostalo sorodstvo.

vila odprto klubsko prvenstvo za posameznike in dvojice. Odziv je bil nepričakovano velik. Vodstvu turnirja se je prijavilo kar 35 članov, članic in mladincev. Poleg starejših igralcev, ki je v Celju še vedno igrajo prvo vlogo v tej športni panogi, je ta turnir odprl še vrsto mladincev, ki s kraljevo uspešno obvladati bežo žogico. Med temi je vsekakor zelo ugodno presenetil mali Jazbec, ki je po vrsti odpravil še kar rutinirane nasprotnike ter se zasluženo v mladinski skupini uvrstil na prvo mesto. Med članic se je borba za prvo mesto razvila med Cohom in M. Božičem. Po zelo ogorčeni, pa tudi lepi igri je zmagovala Božič, ki sta v finalu premagala dvojico Rehar-Vrbačič.

V tekmovalju moških dvojic je bila prva M. Božič in Rebeuškova, ki sta v finalu premagala dvojico Rehar-Vrbačič.

Novi in boljši načrti za prihodnje leto

V nedeljo so se zbrali na občnem zboru člani Akademnega odbojarskega kluba. Zadnji čas je bilo precej glasov, da je AOK v razslu, kajti njegov odnos iz zvezne lige naj bi obenem pomenil tudi konec društva. Prav zato je bilo za ta občni zbor, ki je bil tudi prvi med akademskimi klubi, še prav posebno mnogo zanimanja.

Subotički Spartak se je pritožil proti izidu nedeljske poletne tekme za pokal Jugoslavije

Subotički Spartak se je pritožil proti izidu nedeljske poletne tekme za pokal Jugoslavije, v kateri je, kakor je znano, izgubil proti Crveni zvezdi 6:1. Spartak navaja, da so bila v tej tekmi dvakrat materialno kršena pravila igre, in sicer je bil zmagoviti gol Rudinskoga dosežen iz offsidea, razen tega pa je že v prvem polčasu sodnik preizkusil foul na Oganjanovu v trenutku, ko je bil ta pripravljen iz neposredne bližine streljati na gol.

Madžarski nogometni prevak Horvát, v katerem igra sedem državnih reprezentantov, med njimi Grosics, Boszák, Lantos, Budai, Kocsis, Puskas in Csibor, pride 17. novembra na tekmo s Partizanom v Beograd. Povratna tekma je dogovorjena za prihodnji marec v Budimpešti.

Madžarski nogometni prevak Horvát, v katerem igra sedem državnih reprezentantov

Kako bodo slovenski košarkarji tekmovali naslednje leto? Letos je bilo slovensko košarkarsko prvenstvo polgarnjeno v treh ligah. Dosedajnji način tekmovalja je pokazal neke manjše pomanjkljivosti, sicer pa se je v glavnem obnesel. V vseh treh ligah so moštva vidno napredovala, razen tega pa se je na delcu pokazalo, da je bilo premalo košarkarskih aktivov. O novem načinu tekmovalja bo razpravljala skupščina KZS prve dni januarja 1955.

Prekinjena partija XV. kola na beograjskem mednarodnem šahovskem turnirju med 3. ropanem in Nedeljkovičem je bila že drugi prekinjena v urodnejši poziciji za Joppena. Ostale partije so se končale takole: Janošević: Wade, Pirca: Karakijevic remi, Czerniak: Porceca 1:0, Djurašević: Rabaš 1:0.

MARIBOR Dežurna lekarna »Pri gradu, Partizanska 1. UMETNOSTNA GALERIJA Jubilejna razstava mariborskega slikarja Remigija Bratuza odprta dnevno od 9. do 16. ure. RADIO MARIBOR 5.00 Prenos sproveda Radia Ljubljana; 8.00 Domača poročila in objave; 8.10 Domače polke in valčki; 11.00 Prenos sproveda Radia Ljubljana; 15.45 Slovenske narodne pesmi poje Planinski oktet; 16.10 Prenos sproveda Radia Ljubljana do 23.00. KINO MARIBOR PARTIZAN: ameriški film »Kaptan Kid«. UDARNIK: amer. barvni film »V vrtincu«. MURSKA SOBOTA KINO »PARK«: argentinski film »Zena mornar«. PTUJ MESTNI KINO: angleški film »Matejevi sinovi«.

PIERRE LA MURE Roman Pierre La Mure. »Prijatelj Henri,« je mečkal Conder, ki se je še v takem stanju pokoraval znanemu angleškemu formalizmu, »dovoli, da ti predstavim svojega starega prijatelja Oscarja Wilda,« slavnega pisatelja in tako dalje. Pravkar ga je sapa prinesla iz Londona... »Napoj pri predstavljanju ga je povsem izrpal. Kolena so mu klecnila in zgrudil se je na stol. »Ah, Pariz!« je vzkljnil prišlec in spustil težko gmoto svojega telesa na stol. »Edino civilizirano mesto pod soncem. Pred dvema dnevoma sem prišel sém, čisto na koncu moči zavoljo vsakdanjih skrbi (veste doma imam ženo in dva sinčka), kokodakanja londonskih hotelirk in poslovnega garanja. In že sem ko preroben.« Napel je prsni koš in globoko vdihnil nečisti, zadimljeni zrak. »Ej, v tem vašem nebeškem Parizu lahko vsaj mirno diham in tuhtam... Oh, in šampanjec!« Skozi dim cigarete je Henri preučeval možakov obraz. Obraz, poln neznanega, a vendar prosojen, je razodeval notranjo razdvojenost človeka, ki si s samim seboj ni na čistem. Strast, polna očitkov krivde, je prežala z dna njegovih motnih, izbuljenih oči. Usta, narahlo pordela, so bila majhna, kujavna in ženska. Čelo pa je imel veličastno, kakor izklesano iz marmora; po njem je bila razlita malodane kraljevska vzvišenost. Henri bi bil rad še malce prisluhnil besedam tega vznemirjajočega in z magnetično močjo obdarjenega tujca, a že se je oglašil Anquetin. »Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde (1856—1900), irski pesnik, pisatelj in dramatik. Njegov slovesni roman »Podoba Doriana Graya« (1891) imamo tudi v slovensčini. — Op. prev. »Lautrec je upodobil malone vse goste te večerne zabave. Njegov portret Bouleauja je danes v clelandskem muzeju, radežem ko portret Oscarja Wilda (izdelan l. 1895) slovi po vsem svetu. — Op. pis.

»Prijatelj Henri,« je mečkal Conder, ki se je še v takem stanju pokoraval znanemu angleškemu formalizmu, »dovoli, da ti predstavim svojega starega prijatelja Oscarja Wilda,« slavnega pisatelja in tako dalje. Pravkar ga je sapa prinesla iz Londona... »Napoj pri predstavljanju ga je povsem izrpal. Kolena so mu klecnila in zgrudil se je na stol. »Ah, Pariz!« je vzkljnil prišlec in spustil težko gmoto svojega telesa na stol. »Edino civilizirano mesto pod soncem. Pred dvema dnevoma sem prišel sém, čisto na koncu moči zavoljo vsakdanjih skrbi (veste doma imam ženo in dva sinčka), kokodakanja londonskih hotelirk in poslovnega garanja. In že sem ko preroben.« Napel je prsni koš in globoko vdihnil nečisti, zadimljeni zrak. »Ej, v tem vašem nebeškem Parizu lahko vsaj mirno diham in tuhtam... Oh, in šampanjec!« Skozi dim cigarete je Henri preučeval možakov obraz. Obraz, poln neznanega, a vendar prosojen, je razodeval notranjo razdvojenost človeka, ki si s samim seboj ni na čistem. Strast, polna očitkov krivde, je prežala z dna njegovih motnih, izbuljenih oči. Usta, narahlo pordela, so bila majhna, kujavna in ženska. Čelo pa je imel veličastno, kakor izklesano iz marmora; po njem je bila razlita malodane kraljevska vzvišenost. Henri bi bil rad še malce prisluhnil besedam tega vznemirjajočega in z magnetično močjo obdarjenega tujca, a že se je oglašil Anquetin. »Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde (1856—1900), irski pesnik, pisatelj in dramatik. Njegov slovesni roman »Podoba Doriana Graya« (1891) imamo tudi v slovensčini. — Op. prev. »Lautrec je upodobil malone vse goste te večerne zabave. Njegov portret Bouleauja je danes v clelandskem muzeju, radežem ko portret Oscarja Wilda (izdelan l. 1895) slovi po vsem svetu. — Op. pis.

»Hej, Lautrec, se ti ne zdi, da je trgovec v rue des Martyrs slepar?« Trgovec! Videti je bilo, da je ta osvožena beseda nenkrat izzvala pri omizju v nemirjenost. Vsi — tako Desboutin in Ibels kakor žauzi in Dethomas — so imeli povod, da negotujejo nad trgovci, in so to svoje negotovanje izražali z žgočo, domala že kar čutno naslodo; žile na vratu so jim izstopile in oči so se jim iskrile. »Po navadi sem dobival za »Vnebohod« sedemindvajset frankov,« je vreščal Anquetin, »a ta prekljani Shylock mi jih plačuje zdaj zgolj petindvajset, s pretvezo, da verski čut pri ljudeh peša. Pa saj vsakdo ve, da je to grda laž. Kar pojditte ob nedeljah v cerkev! Saj se v njih tere ljudi vse do vrat.« Henri in Maurice sta se bežno spogledala. Ah, ti trgovci! To so pravi zajedavci umetnosti, kanalje, ki bogate, prav res bogate z izkoriščanjem genija in stiske velikih umetnikov. Ta svojat prav sadiščno uživa ob tem, ko se nadarjeni, izvorni umetniki zvijajo v obupni stiski in nedopeljivi bedi. Razgovor se je vse bolj razvnel; novega netiva mu je še dodal Bouleval, ki se je začel pritoževati nad gledališkimi impresariji. »To ti je šele obešenjaška zalegal! Prav minuli teden je ravnatelj Comédie Française odklonil čast, da bi uprizoril mojo »Hanibalovo smrt!« In bi nemara hoteli vedeti, s čim se je ta rojeni idiot izgovarjal?« »Oseba, značaj iz Shakespeareove igre »Beneški trgovec«, utelešenje skupuha, oduhuha.

Nihče ni izrazil želje, da bi to zvedel. Navzlec temu je dramatik ob vsesplošni neprizadlosti poslušalcev še kar naprej bruhal iz sebe svoje jeremlade in se s tem pridruževal navdse hrupnemu zbornemu jadikovanju nad trgovci z umetninami. »Hej, Dujardin,« je zavpil Henri, ki je bil že do grla sit teh neskončnih tožb, »kako pa gre kupčija s pornografijo?« »Ta pa na moč cvet,« se je prešerno zadrž Dujardin. »Kar težko mi je to povedati. Navdse uspeva, kakor pač vse, kar se opira na breznejno človeško ábnotost.« Potegnil je roko izpod mize in obrnil obraz z ognjenordečo brado proti Henriju. »Ta čas se ubadam s pisanjem, Secretès Mémoires d'Amour,« ki bi jih bila morala zapustiti svojim potomcem Madame de Pompadour, a je na to čisto pozabila. Ubožica je ljubica in svetovalka francoskega kralja Ludvika XV. — Op. prev. bila frigidna, a v moji knjigi kar zažiga rjuhe na postelji! Knjiga bo šla na sejmu kakor frites.« »Sram vas bodi, monsieur Dujardin, do dna duše sram!« Grajo je izrekla Georgette, rjavolaska poltenih oči, ki so jo v montmartrskih krogih poznali kot »osvajalko moških src«. Dujardin si je nametil na očesno votlino monkel in uperil v Georgetto pogled, ki je hkrati izražal vroče priznanje njenim telesnim mikom in globok prezir do njenih duševnih zmognosti. »Sirjenje opolke, nenravne, nagone vzdružajoče literature, bodisi v silki ali besedi. »Skrivni ljubezenski spomini. »Jeanne Antoinette Polisson, Marquise de Pompadour (1721—1764). »Frigidnost, ljubezenska hladnost, neobčutljivost. »Ocvrti krompir.